

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH TAHUN 2005

LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN
NEGERI KEDAH
TAHUN 2005

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KANDUNGAN	i
<u>KATA PENDAHULUAN</u>	iii
<u>INTI SARI LAPORAN</u>	vii
<u>BAHAGIAN I</u> : PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2005	
<u>Pendahuluan</u>	1
<u>Pengesahan Penyata Kewangan</u>	1
<u>Analisis Terhadap Penyata Kewangan</u>	2
<u>Rumusan Dan Syor Audit</u>	14
<u>BAHAGIAN II</u> : PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN NEGERI	
<u>Pendahuluan</u>	15
<u>Perbendaharaan Negeri</u>	15
<u>Pengurusan Kewangan Di Peringkat Jabatan</u>	31
<u>Program Penampilan Audit</u>	37
<u>Program Anak Angkat</u>	40
<u>BAHAGIAN III</u> : BADAN BERKANUN NEGERI, MAJLIS AGAMA ISLAM DAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN	
<u>Pendahuluan</u>	44
<u>Pengauditan Penyata Kewangan</u>	44
<u>Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan</u>	45
<u>Persijilan Penyata Kewangan</u>	45
<u>Pembentangan Penyata Kewangan</u>	47

PERKARA

MUKA SURAT

<u>Prestasi Kewangan</u>	47
<u>Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri</u> Pengurusan Kewangan	51
<u>Majlis Daerah Pendang</u> Pengurusan Kewangan	61

BAHAGIAN IV : PERKARA AM

<u>Pendahuluan</u>	71
<u>Kedudukan Masa Kini Perkara Yang Dibangkitkan</u> <u>Dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2004</u>	71
<u>Perkara Yang Dibangkitkan Dalam Laporan Ketua Audit</u> <u>Negara Yang Masih Belum Selesai</u>	75
<u>Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai</u> <u>Penyata Kewangan Dan Pengurusan Kewangan Jabatan</u> <u>Dan Agensi Kerajaan Negeri</u>	75
<u>Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri</u>	76

PENUTUP

77

LAMPIRAN

<u>I Sijil Ketua Audit Negara</u>	78
<u>II Ringkasan Penyata Kewangan</u>	79
<u>III Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan</u> <u>Agensi Kerajaan Negeri</u>	82

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan serta Pengurusan Kewangan Kerajaan Negeri dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong dan Ke bawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Kedah Darul Aman. Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Ke bawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Kedah Darul Aman menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 2 kaedah pengauditan seperti berikut :

1.1 Pengauditan Penyata Kewangan - untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan ini juga dibuat terhadap penyata kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan.

1.2 Pengauditan Pengurusan Kewangan - untuk menentukan sama ada pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan dan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri Tahun 2005 ini disediakan hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan di beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2005 melalui 2 kaedah pengauditan yang telah dinyatakan. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2005, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Perbendaharaan Negeri dengan turut mengadakan pemeriksaan di 6 Jabatan. Pengauditan tersebut melibatkan pemeriksaan terhadap 132 baucar bayaran bernilai RM0.74 juta, 265 penyata pemungut bernilai RM0.75 juta dan 28 baucar jurnal bernilai RM229.19 juta. Pada masa yang sama, pengauditan pengurusan kewangan di 6 Jabatan/Agensi Negeri telah dijalankan.

3. Semua Pegawai Pengawal yang berkenaan telah dimaklumkan tentang perkara yang akan dilaporkan untuk pengesahan mereka. Laporan ini juga mengandungi kedudukan masa kini perkara yang dibangkitkan dalam Laporan saya bagi tahun 2004 untuk memberi gambaran sejauh mana tindakan susulan dan pembetulan telah diambil oleh pihak Jabatan/Agensi Negeri berkenaan terhadap isu yang telah dibangkitkan.

4. Pada umumnya, pengurusan kewangan Jabatan Kerajaan Negeri pada tahun 2005 telah menunjukkan peningkatan berbanding dengan tahun sebelumnya.

5. Jabatan Audit Negara telah mengambil beberapa pendekatan baru untuk membantu Jabatan/Agensi Negeri memperbaiki kelemahan dalam pengurusan kewangan. Antara pendekatan yang telah diambil adalah seperti berikut :

5.1 Program Anak Angkat. Pada tahun 2005, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan Program Anak Angkat. Asas pelaksanaan program ini adalah bagi mengatasi tanggapan bahawa Jabatan Audit Negara adalah sebuah Jabatan yang bersifat *fault finder* – hanya mencari kesalahan kepada sifat *developmental*. Melalui program ini, 5 Jabatan/Agensi Negeri telah dipilih untuk diberikan bimbingan dan nasihat oleh Jabatan Audit Negara bagi memantapkan lagi tahap pengurusan kewangan. Sehingga akhir Mei 2006, lima Jabatan/Agensi Negeri telah berjaya mengikuti program ini dan diberi sijil penyertaan. Harapan saya Jabatan/Agensi Negeri yang menamatkan program ini akan terus berusaha mengekalkan dan meningkatkan lagi tahap pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri masing-masing. Laporan berhubung dengan pelaksanaan program ini juga dilaporkan dalam Laporan ini.

5.2 Pengauditan Syarikat Kerajaan. Memandangkan penglibatan Kerajaan atau Agensi Kerajaan dalam syarikat Kerajaan/swasta melalui pegangan ekuiti dan pemberian pinjaman/geran melibatkan jumlah kewangan yang besar dan meningkat dari tahun ke setahun, pengauditan terhadap syarikat berkenaan amatlah penting untuk menentukan pengurusan wang awam telah dibuat dengan cara yang cekap, berhemat serta selaras dengan objektif yang ditetapkan. Sehubungan ini, Jabatan Audit Negara telah mendapatkan perintah daripada Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong untuk menjalankan pengauditan terhadap syarikat berkenaan selaras dengan pindaan peruntukan Seksyen 5(1)(d) Akta Audit 1957 pada 19 November 2003.

5.3 Penglibatan Semasa Pembangunan Sistem Berkomputer. Pegawai Jabatan Audit Negara telah menyertai perbincangan mengenai pembangunan sistem berkomputer

khasnya di peringkat Perbendaharaan Negeri bagi memastikan kawalan dalaman yang mencukupi diwujudkan untuk menjamin keutuhan sistem dan integriti data. Penglibatan ini dirasai perlu memandangkan pembangunan sesuatu sistem berkomputer melibatkan perbelanjaan Kerajaan yang besar dan dengan itu sudah sewajarnya ia dilaksanakan dengan teratur dan memenuhi tujuan yang telah ditetapkan.

6. Laporan ini disediakan dalam 4 Bahagian seperti berikut:

- Bahagian I** : Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2005
- Bahagian II** : Pengurusan Kewangan Jabatan Negeri
- Bahagian III** : Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam Dan Pihak Berkuasa Tempatan
- Bahagian IV** : Perkara Am

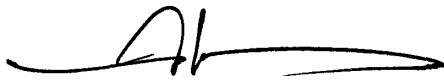
7. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan dan meningkatkan lagi tahap pengurusan wang awam. Ini penting bagi menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan kesejahteraan hidup rakyat sesebuah negeri. Secara tidak langsung ianya akan menyumbang ke arah mewujudkan sebuah Negara Malaysia yang cemerlang, gemilang dan terbilang.

8. Pada pandangan saya, prestasi pelaksanaan aktiviti Kerajaan Negeri dan Agensinya boleh dipertingkatkan sekiranya semua pihak yang terlibat mempunyai 5 perkara utama yang diringkaskan sebagai **SIKAP** iaitu:

- a) **SKILL** – Setiap pegawai/kakitangan adalah merupakan modal insan, perlulah mempunyai kemahiran profesional berkaitan dengan tugas masing-masing dan mengekalkannya menerusi pembelajaran dan latihan yang berterusan.
- b) **INTEREST** - Setiap pegawai/kakitangan perlu melaksanakan tugas mereka dengan penuh minat dan dedikasi supaya kualiti sistem penyampaian dapat dipertingkatkan.

- c) **KNOWLEDGE** - Setiap pegawai/kakitangan mempunyai pengetahuan yang cukup dalam bidang tugas masing-masing. Bagi tujuan ini, program latihan yang berterusan perlu dilaksanakan.
- d) **ATTITUDE** - Setiap pegawai/kakitangan perlu mempunyai pandangan holistik dalam melaksanakan tugas dan tanggungjawab masing-masing dengan penuh komitmen. Tidak ada sikap sambil lewa.
- e) **PROCEDURE** – Setiap pegawai/kakitangan hendaklah mematuhi segala peraturan/undang-undang yang ditetapkan dengan jujur dan amanah.

9. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuhnya komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia.

Putrajaya

8 Jun 2006

INTI SARI LAPORAN

INTI SARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2005

1. Penyediaan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun 2005 didapati bertambah baik. Dokumen sokongan bagi mengesahkan angka dalam Penyata Kewangan telah disediakan dengan sewajarnya. Bagaimanapun, mengikut Lembaran Imbangan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada tahun 2005 masih tidak kukuh. Ini berdasarkan kepada kedudukan aset yang berjumlah RM226.24 juta tidak dapat menampung tanggungan berjumlah RM927.58 juta.

BAHAGIAN II - PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN NEGERI

2. Secara keseluruhannya, pada tahun 2005 pengurusan dan kawalan kewangan serta pembangunan dan pelaksanaan Sistem Perakaunan Berkomputer Standard Kerajaan Negeri (SPEKS) oleh Perbendaharaan Negeri telah menunjukkan kemajuan berbanding tahun 2004. Bagaimanapun, kawalan pengurusan, kawalan hasil, perbelanjaan, pengurusan amanah dan aset masih terdapat kelemahan. Pejabat Tanah Bandar Baharu, Pejabat Daerah Yan dan Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu belum menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun.

Program Penampilan Audit

3. Hasil daripada lawatan audit terhadap 24 buah Pejabat di bawah Program Penampilan Audit pada tahun 2005, pihak Audit mendapati kualiti pengurusan kewangan adalah memuaskan. Hanya terdapat sedikit kelemahan dalam pengurusan aset iaitu daftar harta modal, inventori dan buku log kenderaan tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

Program Anak Angkat

4. Pada tahun 2005, Pejabat Tanah Kulim, Pejabat Daerah Kubang Pasu, Lembaga Muzium Negeri Kedah dan Majlis Daerah Sik telah dipilih sebagai Anak Angkat Jabatan Audit Negara. Manakala Majlis Daerah Yan telah dipilih mengikuti program anak angkat pada tahun 2004 dan diteruskan hingga tahun 2005. Pejabat dan Agensi Kerajaan Negeri ini telah memberikan kerjasama dalam Program Anak Angkat dan secara keseluruhannya semua kelemahan pengurusan kewangan telah dapat diatasi.

BAHAGIAN III - BADAN BERKANUN NEGERI, MAJLIS AGAMA ISLAM DAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN

Majlis Daerah Pendang - Pengurusan Kewangan

5. Pengurusan kewangan di Majlis Daerah Pendang adalah tidak memuaskan terutamanya dari segi kawalan pengurusan, kawalan hasil, kawalan perbelanjaan, pengurusan deposit, penyelenggaraan rekod harta modal, inventori dan kenderaan.

Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri - Pengurusan Kewangan

6. Pengurusan kewangan di Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri belum mencapai tahap yang memuaskan terutamanya dari segi kawalan hasil, perbelanjaan, pengurusan aset dan penyelenggaraan rekod perakaunan. Selain itu, pemeriksaan terhadap rekod perakaunan pula tidak dibuat dari semasa ke semasa oleh pegawai pengawal.

BAHAGIAN I

PENYATA KEWANGAN

BAHAGIAN I
PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2005

1. PENDAHULUAN

1.1 Penyata Kewangan yang berkembar bersama-sama Laporan ini mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Akaun Memorandum serta Penyata Hasil Dan Perbelanjaan yang menunjukkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2005.

1.2 Selaras dengan Seksyen 16(1) Akta Acara Kewangan 1957, Pihak Berkuasa Kewangan Negeri dikehendaki menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun tahunan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit 1957. Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2005 kepada Jabatan Audit Negara pada 13 April 2006. Penyata Kewangan telah dikembalikan pada 3 Mei 2006 untuk pindaan. Penyata Kewangan yang muktamad telah dikemukakan kepada Jabatan Audit Negara pada **30 Mei 2006**.

1.3 Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada Penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama. Bagi menentukan sama ada sesuatu kesilapan adalah *material*, faktor yang diambil kira ialah jumlah nilai kesilapan dalam akaun, corak (*nature*) kesilapan dan juga keadaan di bawah mana transaksi itu berlaku.

2. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

2.1 Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan Piawaian Pengauditan yang diluluskan. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka memastikan penzahiran yang mencukupi dalam

penyampaian Penyata Kewangan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan gambaran benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada 31 Disember 2005.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan ini dan ringkasan Penyata Kewangan yang telah diaudit adalah seperti di **Lampiran I dan II.**

Prestasi persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri ini hendaklah dikekalkan supaya sijil tanpa teguran masih dapat dikeluarkan pada tahun akan datang. Usaha ini penting bagi memastikan akauntabiliti awam terhadap pengurusan kewangan Kerajaan Negeri terus ditingkatkan.

3. ANALISIS TERHADAP PENYATA KEWANGAN

3.1 Analisis Penyata Kewangan dibuat bagi menilai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada akhir tahun 2005 berbanding dengan kedudukan pada akhir tahun 2004. Penilaian ini adalah berdasarkan kepada 2 jenis penyata utama iaitu Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum. Penyata Lembaran Imbangan menunjukkan keadaan sebenar kewangan Kerajaan Negeri pada akhir tahun berkenaan yang berasaskan tunai, sementara Penyata Akaun Memorandum merupakan memorandum untuk memaklumkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri yang lebih bercorak jangka panjang.

3.2 KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

3.2.1 Kedudukan kewangan sesebuah Negeri dapat dinilai daripada maklumat kewangan yang terkandung di Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum. Lembaran Imbangan digunakan untuk mengakaunkan Kumpulan Wang Disatukan yang ditubuhkan melalui Perkara 97(1) dan (2) Perlembagaan Persekutuan. Kumpulan Wang Disatukan ini terdiri daripada 3 akaun iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2004 dan 2005 adalah seperti di **Jadual 1.**

Jadual 1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Mengikut
Lembaran Imbangan

Bil.	Butiran	Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	(131.41)	(140.44)	(9.03)
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	36.50	32.23	(4.27)
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	274.16	334.45	60.29
	i) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	(331.74)	(405.64)	(73.90)
	ii) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	(10.70)	48.48	59.18
	iii) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	255.79	294.91	39.12
	iv) <i>Deposit</i>	207.91	177.05	(30.86)
	v) <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	84.31	99.48	15.17
	vi) <i>Akaun Kena Bayar</i>	68.59	120.17	51.58
Jumlah		179.25	226.24	46.99

Sumber : *Penyata Kewangan Negeri Kedah*

3.2.2 Mengikut Lembaran Imbangan, jumlah Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2005 adalah RM226.24 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada Wang Awam berbentuk wang tunai sejumlah RM32.52 juta dan pelaburan sejumlah RM193.72 juta. Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah mengalami peningkatan sejumlah RM46.99 juta iaitu daripada RM179.25 juta pada tahun 2004 menjadi RM226.24 juta pada tahun 2005. Dari segi kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah tidak kukuh di mana Wang Awam yang berjumlah RM226.24 juta tidak dapat menampung tanggungan berjumlah RM927.58 juta yang terdiri daripada Akaun Kena Bayar berjumlah RM120.17 juta, Deposit berjumlah RM177.05 juta, Kumpulan Wang Amanah Awam berjumlah RM294.91 juta dan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman berjumlah RM335.45 juta.

3.2.3 Mengikut Penyata Akaun Memorandum, kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah adalah seperti di **Jadual 2**.

Jadual 2
Kedudukan Aset Dan Tanggungan
Mengikut Penyata Akaun Memorandum

Bil.	Butiran	Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
1.	<u>Aset</u>			
	Pinjaman Boleh Dituntut	216.35	206.91	(9.44)
	Pelaburan	29.00	29.00	0.00
	Tunggakan Hasil	106.24	113.53	7.29
	Jumlah Aset	351.59	349.44	(2.15)
2.	<u>Tanggungan</u>			
	Hutang Awam	1,734.07	1,797.23	63.16
	Jumlah Tanggungan	1,734.07	1,797.23	63.16

Sumber : *Penyata Kewangan Negeri Kedah*

3.2.4 Jumlah aset yang ditunjuk dalam Penyata Akaun Memorandum telah menurun sejumlah RM2.15 juta iaitu daripada RM351.59 juta pada tahun 2004 menjadi RM349.44 juta pada tahun 2005. Aset ini terdiri daripada Tunggakan Hasil, Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang masing-masing berjumlah RM113.53 juta, RM206.91 juta dan RM29 juta. Manakala hutang Awam pula meningkat sejumlah RM63.16 juta iaitu daripada RM1.73 bilion pada tahun 2004 menjadi RM1.79 bilion pada akhir tahun 2005.

Pada pendapat Audit, kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah berdasarkan Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum adalah tidak kukuh. Analisis lengkap berkenaan komponen Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum ditunjuk di perenggan berikutnya.

LEMBARAN IMBANGAN

3.3 AKAUN HASIL DISATUKAN

3.3.1 Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2005 dengan defisit sejumlah RM9.03 juta berbanding surplus sejumlah RM9.28 juta pada tahun 2004. Defisit sejumlah RM9.03 juta disebabkan hasil yang diperolehi Kerajaan Negeri berjumlah RM300.70 juta berkurangan daripada perbelanjaan berjumlah RM309.73 juta pada tahun 2005.

3.3.2 Hasil

Hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri adalah terdiri dari Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Hasil Cukai adalah hasil yang dikutip berdasarkan peruntukan undang-undang Negeri dan peraturan yang berkuat kuasa. Manakala Hasil Bukan Cukai ialah hasil yang dikenakan terhadap perkhidmatan yang diberi mengikut peraturan yang ditetapkan. Terimaan Bukan Hasil pula ialah pemberian dan caruman yang diperolehi daripada Kerajaan Persekutuan. Pada keseluruhannya hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2005 berjumlah RM300.70 juta iaitu meningkat sejumlah RM12.52 juta berbanding tahun 2004 yang berjumlah RM288.18 juta. Jumlah hasil mengikut kategori adalah seperti di **Jadual 3**.

Jadual 3
Pungutan Hasil Tahun 2004 Dan 2005

Bil.	Kategori	Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)	Lebihan/(Kurangan) (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	116.31	129.70	13.39
2.	Hasil Bukan Cukai	53.44	52.61	(0.83)
3.	Terimaan Bukan Hasil	118.43	118.39	(0.04)
Jumlah		288.18	300.70	12.52

Sumber : Penyata Kewangan Negeri Kedah

Analisis Audit mendapati antara butiran hasil yang menunjukkan peningkatan dan penurunan yang ketara adalah seperti berikut:

a) Peningkatan Hasil Yang Ketara

i) Premium Tanah

Pada tahun 2005, Premium Tanah merupakan penyumbang utama iaitu sejumlah 21.13% daripada jumlah hasil Kerajaan Negeri. Kutipan pada tahun 2005 berjumlah RM63.55 juta meningkat sejumlah RM8.75 juta berbanding RM54.80 juta pada tahun 2004. Peningkatan ini adalah disebabkan Pejabat Daerah Dan Tanah Langkawi dan Pejabat Tanah Kuala Muda telah memperolehi pertambahan hasil premium tanah, masing-masing sejumlah RM47.24 juta dan RM3.70 juta. Peningkatan ini terutamanya disebabkan bayaran premium tanah oleh Lembaga Pembangunan Langkawi kerana pengambilan tanah untuk membina Kompleks Kastam, bangunan perniagaan, hotel, muzium, tapak rekreasi, tapak marina dan Telaga Harvour Park di Kampung Kok, Padang Matsirat, Langkawi.

ii) Bayaran Pendaftaran Surat cara Urusan Tanah

Pada tahun 2005, Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah meningkat sejumlah RM7.76 juta menjadi RM17.58 juta pada tahun 2005 berbanding RM9.82 juta pada tahun 2004. Antara faktor utama peningkatan ini adalah disebabkan pada tahun 2005 Pihak Berkuasa Negeri Kedah telah menaikkan kadar bayaran pendaftaran, pindah milik, gadaian, pajakan tanah, penyerahan balik tanah, kaveat, tukar nama, surat-surat kebenaran dan perintah-perintah mahkamah. Kenaikan kadar bayaran ini telah menyumbang kepada pertambahan hasil tanah.

iii) Pelbagai Pemberian Dan Caruman

Pelbagai Pemberian Dan Caruman meningkat sejumlah RM7.20 juta pada tahun 2005 berbanding tiada terimaan bagi butiran hasil ini pada tahun 2004. Peningkatan ini adalah disebabkan Perbendaharaan Malaysia telah membuat pelarasan hapus kira untuk Projek Bekalan Air Luar Bandar dan Pelbagai (Kerajaan Negeri Kedah) bagi tahun 2005. Hapus kira tersebut telah dilaraskan dengan Geran bagi tahun 2005 dan diperakaunkan dalam Akaun Hasil di bawah butiran Pelbagai Pemberian Dan Caruman.

b) Penurunan Hasil Yang Ketara

i) Bayaran-Bayaran Lain

Bayaran-Bayaran Lain berkurangan sejumlah RM10.77 juta iaitu RM1.27 juta pada tahun 2005 berbanding RM12.04 juta pada tahun 2004. Antara faktor

utama kekurangan ini adalah disebabkan pada tahun 2005 tidak berlaku kutipan hasil pada tahun 2004 dilaraskan ke Akaun Hasil tahun 2005.

ii) Pemberian Pertambahan Hasil Kepada Kerajaan Negeri

Pada tahun 2005, Kerajaan Negeri telah menerima pemberian daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM3.90 juta. Pemberian ini berkurangan sejumlah RM3.90 juta berbanding tahun 2004 yang berjumlah RM7.80 juta.

iii) Premium Hutan

Pada tahun 2005, premium hutan yang dipungut oleh Jabatan Perhutanan berjumlah RM3.87 juta berbanding tahun 2004 yang berjumlah RM7.92 juta iaitu berkurangan sejumlah RM4.05 juta. Kekurangan premium hutan ini adalah disebabkan seluas 3,440 hektar daripada 40 kawasan baru yang telah diluluskan, hanya 19 kawasan pembalakan dengan keluasan 1,724 hektar sahaja yang membayar premium hutan pada tahun 2005.

3.3.3 Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri secara keseluruhannya meningkat sejumlah RM30.83 juta daripada RM278.90 juta pada tahun 2004 menjadi RM309.73 juta pada akhir tahun 2005. Peningkatan ini adalah disebabkan penambahan bagi semua kategori perbelanjaan. Kedudukan perbelanjaan mengurus mengikut kategori bagi tahun 2005 berbanding tahun 2004 adalah seperti di **Jadual 4**.

Jadual 4
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2004 Dan 2005

Bil.	Kategori Perbelanjaan	Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)	Peningkatan (RM Juta)
1.	Emolumen	115.45	120.20	4.75
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	65.03	70.49	5.46
3.	Aset	6.00	15.44	9.44
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	91.65	102.48	10.83
5.	Perbelanjaan Lain	0.77	1.12	0.35
Jumlah		278.90	309.73	30.83

Sumber : *Penyata Kewangan Negeri Kedah*

Analisis Audit selanjutnya mendapati antara butiran perbelanjaan yang menunjukkan peningkatan ketara adalah seperti berikut:

a) Peningkatan Perbelanjaan Yang Ketara

i) Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap

Perbelanjaan Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap berjumlah RM102.48 juta merupakan butiran perbelanjaan yang tinggi atau 33.09% daripada keseluruhan perbelanjaan mengurus tahun 2005. Perbelanjaan ini telah meningkat sejumlah RM10.83 juta berbanding RM91.65 juta pada tahun 2004. Peningkatan ini disebabkan pertambahan bayaran hutang sejumlah RM24.92 juta dan pemberian dalam negeri sejumlah RM21.04 juta.

ii) Aset

Perbelanjaan Aset berjumlah RM15.44 juta atau 4.98% daripada keseluruhan perbelanjaan mengurus tahun 2005. Perbelanjaan ini telah meningkat sejumlah RM9.44 juta berbanding RM6 juta pada tahun 2004. Peningkatan ini disebabkan Kerajaan Negeri telah meluluskan pembelian bagi membekalkan 550 unit komputer, 370 unit pencetak dan beberapa peralatan lain untuk 32 Jabatan berjumlah RM2.80 juta.

3.4 AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan adalah satu akaun yang digunakan untuk mengakaun pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan dan pindahan terimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air. Mengikut Lembaran Imbangan, baki Akaun Pinjaman Disatukan pada akhir tahun 2005 menurun sejumlah RM4.27 juta menjadi RM32.23 juta berbanding RM36.50 juta pada akhir tahun 2004. Penurunan ini adalah disebabkan sejumlah RM84.35 juta pinjaman baru telah diterima pada tahun 2005 manakala sejumlah RM88.62 juta telah dikeluarkan untuk pembiayaan Projek Perumahan Awam Kos Rendah dan Projek Bekalan Air.

3.5 AKAUN AMANAH DISATUKAN

3.5.1 Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air, Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam, Deposit dan Akaun Kena Bayar. Baki Kumpulan Wang ini pada 31 Disember 2005 adalah berjumlah RM334.45 juta.

3.5.2 Kumpulan Wang Pembangunan

Pada tahun 2005, Kumpulan Wang Pembangunan Kerajaan Negeri telah mencatat defisit sejumlah RM73.90 juta meningkat sejumlah RM49.72 juta berbanding defisit sejumlah RM24.18 juta pada tahun 2004. Dengan ini baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan meningkat daripada RM331.74 juta pada akhir tahun 2004 menjadi RM405.64 juta pada akhir tahun 2005. Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 2005 berjumlah RM175.34 juta berbanding RM151.49 juta pada tahun 2004. Daripada 8 pejabat yang terlibat dengan perbelanjaan pembangunan ini, empat pejabat telah membelanjakan jumlah yang tinggi iaitu Jabatan Kerja Raya berjumlah RM72.60 juta, Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri berjumlah RM58.71 juta, Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri berjumlah RM13.99 juta dan Jabatan Pengairan Dan Saliran berjumlah RM11.46 juta. Ini bermakna 4 pejabat ini telah membelanjakan sejumlah RM156.76 juta atau 89.40% daripada jumlah keseluruhan perbelanjaan pembangunan.

3.5.3 Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Pada akhir tahun 2005, baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan meningkat sejumlah RM59.18 juta menjadi RM48.48 juta berbanding baki defisit RM10.70 juta pada akhir tahun 2004. Peningkatan baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan yang ketara adalah daripada Akaun Penyelesaian sejumlah RM32 juta pada tahun 2005 berbanding baki debit sejumlah RM27.89 juta pada akhir tahun 2004.

3.5.4 Kumpulan Wang Amanah Awam

Pada akhir tahun 2005, baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM39.12 juta menjadi RM294.91 juta berbanding RM255.79 juta pada akhir tahun 2004. Peningkatan ini antaranya adalah disebabkan penubuhan 3 akaun baru iaitu Dana Khas Kerajaan Persekutuan dengan peruntukan awal sejumlah RM20 juta, Kumpulan Wang Amanah Gugusan Bioteknologi Wilayah Utara berjumlah RM1 juta dan Akaun Amanah Sekretariat SUKMA berjumlah RM0.98 juta.

3.5.5 Akaun Deposit

Baki akaun deposit pada akhir tahun 2005 berjumlah RM177.05 juta telah berkurangan sejumlah RM30.86 juta berbanding tahun 2004 berjumlah RM207.91 juta. Analisis Audit mendapati pengurangan deposit yang paling ketara ialah bagi Pejabat Pengarah Tanah dan Galian Negeri. Pada tahun 2005 Pejabat tersebut telah mengembalikan wang deposit berjumlah RM34.89 juta berbanding hanya sejumlah RM12.68 juta pada tahun 2004.

3.5.6 Kumpulan Wang Bekalan Air

Kumpulan Wang Bekalan Air diwujudkan mengikut Enakmen Bekalan Air Tahun 1990. Tujuan Kumpulan Wang ini ditubuhkan adalah untuk melaksanakan pelbagai projek bekalan air Negeri. Sumber kewangan Kumpulan Wang ini diperolehi daripada pindahan daripada akaun pinjaman disatukan, hasil air dan pelbagai terimaan. Pada akhir tahun 2005, baki Kumpulan Wang ini berjumlah RM15.17 juta berkurangan sejumlah RM6.65 juta berbanding RM21.82 juta pada tahun 2004. Pada tahun 2005, Kumpulan Wang ini menerima pindahan daripada akaun pinjaman disatukan berjumlah RM84.05 juta, hasil bekalan air berjumlah RM148.95 juta dan pelbagai terimaan berjumlah RM0.78 juta. Perbelanjaan Kumpulan Wang ini berjumlah RM218.62 juta pada tahun 2005 berkurangan sejumlah RM11.61 juta berbanding RM230.23 juta pada tahun 2004. Dengan kedudukan ini, Kumpulan Wang mengakhiri tahun 2005 dengan baki surplus sejumlah RM99.48 juta.

3.5.7 Akaun Kena Bayar

Akaun ini diwujudkan bagi menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri terhadap pelbagai bekalan dan perkhidmatan pada atau sebelum akhir tahun yang perlu dijelaskan pada awal tahun berikutnya. Mengikut Penyata Kewangan tahun 2005, baki Akaun Kena Bayar adalah berjumlah RM120.17 juta. Baki tersebut telah meningkat berjumlah RM51.58 juta berbanding RM68.59 juta pada tahun 2004. Peningkatan perbelanjaan Akaun Kena Bayar yang ketara adalah bagi Pejabat Menteri Besar dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri berjumlah RM39.03 juta, Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah berjumlah RM26.47 juta, Jabatan Kerja Raya (Bahagian Bekalan Air) berjumlah RM24.04 juta dan Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri berjumlah RM14.74 juta.

PENYATA AKAUN MEMORANDUM

3.6 PINJAMAN BOLEH DITUNTUT

Agensi Kerajaan Negeri yang berhutang dengan Kerajaan Negeri ialah Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Bandaraya Alor Star. Baki hutang Agensi ini pada akhir tahun 2005 menurun sejumlah RM9.44 juta menjadi RM206.91 juta. Penurunan ini adalah kerana Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah telah menjelaskan ansuran bayaran balik pinjaman berjumlah RM9.44 juta. Manakala Majlis Bandaraya Alor Star masih belum menjelaskan pinjaman sejak tahun 2001 berjumlah RM0.78 juta.

3.7 PELABURAN

Pelaburan saham oleh Kerajaan Negeri melalui peruntukan perbelanjaan mengurus ditunjuk di Penyata Akaun Memorandum. Pada akhir tahun 2005 saham di Penyata Akaun Memorandum berjumlah RM29 juta iaitu pelaburan sejumlah RM26 juta saham dalam Syarikat Samak Aquaculture Sdn. Bhd., sejumlah RM2.5 juta dalam Permodalan Kedah Berhad dan sejumlah RM0.5 juta dalam Institut Pengurusan Kedah. Analisis Audit menunjukkan pelaburan ini tidak berubah berbanding pada tahun 2004.

3.8 TUNGGAKAN HASIL

3.8.1 Pada tahun 2005, tunggakan hasil bagi 53 pejabat pemungut hasil berjumlah RM113.53 juta. Tunggakan tersebut menunjukkan peningkatan sejumlah RM7.29 juta berbanding dengan tunggakan pada tahun 2004 berjumlah RM106.24 juta. Peningkatan ini antaranya disebabkan pertambahan tunggakan bagi cukai tanah sejumlah RM4.02 juta dan hasil air sejumlah RM2.43 juta.

3.8.2 Butiran tunggakan hasil tahun semasa berbanding tahun lepas adalah seperti di **Jadual 5**.

Jadual 5
Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2004 Dan 2005

Bil.	Jenis Hasil	Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	31.27	35.29	4.02
2.	Air	57.59	60.02	2.43
3.	Sewa Rumah Awam	17.38	18.22	0.84
Jumlah		106.24	113.53	7.29

Sumber : Penyata Tunggakan Hasil Jabatan

3.9 HUTANG AWAM

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek pembangunannya. Pada akhir tahun 2005, baki hutang Awam adalah berjumlah RM1.79 bilion berbanding RM1.73 bilion pada tahun 2004, iaitu meningkat sejumlah RM63.16 juta. Peningkatan hutang ini adalah disebabkan

pinjaman baru yang diterima berjumlah RM84.35 juta bagi membiayai Projek Perumahan Awam Kos Rendah dan Projek Bekalan Air seperti berikut:

- a) Perumahan Awam Kos Rendah sejumlah RM2.35 juta.
- b) Pemasangan Loji Dan Paip sejumlah RM23.30 juta.
- c) Pembinaan Dan Naik taraf Loji sejumlah RM18.30 juta.
- d) Projek Bekalan Air sejumlah RM22 juta.
- e) Kadar Kehilangan Air Tak Terhasil sejumlah RM18.40 juta.

Pada tahun 2005, Kerajaan Negeri telah menjelaskan hutang kepada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM21.19 juta. Kedudukan Hutang Awam pada tahun 2005 berbanding pada tahun 2004 adalah seperti di **Jadual 6**.

Jadual 6
Hutang Awam

Bil.	Jenis Hutang	Tahun 2004	Tahun 2005	Peningkatan/ (Pengurangan)
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Rancangan Perumahan Awam Kos Rendah	153.94	152.75	(1.19)
2.	Projek Bekalan Air	1,241.56	1,321.52	79.96
3.	Bangunan Kerajaan	49.78	44.11	(5.67)
4.	Projek Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK)	215.57	206.14	(9.43)
5.	Pelbagai	73.22	72.71	(0.51)
Jumlah		1,734.07	1,797.23	63.16

Sumber : *Penyata Kewangan Negeri Kedah*

4. KEMAJUAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RANCANGAN MALAYSIA KELAPAN (RMK-8)

4.1 Rancangan Malaysia Kelapan (RMK-8) Negeri Kedah untuk tempoh 5 tahun (2001 hingga 2005) merupakan perancangan fasa pertama Rangka Rancangan Jangka Panjang Ketiga bagi Negeri Kedah. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Kedah. Ia juga signifikan jika dilihat dari perspektif ke arah menggerakkan Negeri Kedah mencapai status negeri maju pada tahun 2010 berbanding Rancangan Malaysia Ketujuh (RMK-7) yang lebih menjurus kepada menyegerakan pemulihan ekonomi daripada kegawatan.

4.2 Bagi menjayakan RMK-8, sejumlah RM3.60 bilion telah diperuntukkan bagi tempoh 5 tahun. Pada tahun 2005, sejumlah RM529.61 juta telah diperuntukkan bagi 9 Jabatan. Daripada jumlah tersebut sejumlah RM393.96 juta atau 74.39% telah dibelanjakan. Prestasi perbelanjaan bagi tempoh tahun 2001 hingga 2005 di bawah RMK-8 adalah berjumlah RM1.15 bilion atau 32.01% daripada peruntukan RMK-8 seperti di **Jadual 7**.

Jadual 7

Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMK-8

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan Diluluskan Tahun 2001-2005 (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31.12.2005 (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri	441.29	230.05	52.13
2.	Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri	174.50	48.33	27.70
3.	Jabatan Pertanian	67.90	33.93	49.97
4.	Jabatan Kerja Raya	1,972.82	285.95	14.49
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	83.93	47.23	56.27
6.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	0.20	-	-
7.	Jabatan Perhutanan Negeri	87.79	32.90	37.48
8.	Jabatan Perkhidmatan Haiwan	54.67	15.25	27.89
9.	Jabatan Kerja Raya (Bahagian Bekalan Air)	713.10	457.51	64.16
Jumlah		3,596.20	1,151.15	32.01

Sumber : *Penyata Kewangan Negeri Kedah*

4.3 Peruntukan yang disediakan pada tahun 2005 adalah untuk membiayai 108 projek. Sebahagian daripada projek tersebut merupakan projek sambungan daripada RMK-7. Daripada jumlah tersebut pihak Audit mendapati 81 projek atau 75% telah siap dilaksanakan sepenuhnya. Antara projek besar yang telah siap dilaksanakan ialah Projek Perumahan Awam Kos Rendah Kuala Kedah, Mergong dan Bandar Baharu dan Projek Membina Pusat Akuatik di Gunung Keriang oleh Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri. Antara projek yang sedang dilaksanakan ialah Projek Naik Taraf Jalan Pegawai dan Projek Naik Taraf Jalan Tambang Badak oleh Jabatan Kerja Raya serta Projek Bina/Pasang Kolam Takungan Dan Paip Utama Kedah Utara oleh Jabatan Kerja Raya (Bahagian Bekalan Air). Selain itu, sebanyak 13 projek masih belum dimulakan lagi kerana ketiadaan peruntukan, lewat menerima waran peruntukan, masalah tanah dan

tapak projek. Antara projek yang belum bermula ialah Projek Bekalan Air Sik, Projek Bekalan Air Padang Terap dan Projek Bekalan Air Bandar Baharu oleh Jabatan Kerja Raya (Bahagian Bekalan Air). Status pelaksanaan projek RMK-8 adalah seperti di **Jadual 8**.

Jadual 8
Status Pelaksanaan Projek RMK-8 Setakat 31 Disember 2005

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bil Projek	Status Pelaksanaan		
			Siap	Sedang Dilaksanakan	Belum Mula
1.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri	25	15	6	4
2.	Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri	5	-	1	4
3.	Jabatan Pertanian	8	8	-	-
4.	Jabatan Kerja Raya	14	8	6	-
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	18	18	-	-
6.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian Negeri	1	-	-	1
7.	Jabatan Perhutanan Negeri	8	8	-	-
8.	Jabatan Perkhidmatan Haiwan	6	6	-	-
9.	Jabatan Kerja Raya (Bahagian Bekalan Air)	23	18	1	4
Jumlah		108	81	14	13

Sumber : Rekod Jabatan Negeri

5. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya pihak Audit berpendapat penyediaan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Bagi Tahun 2005 adalah bertambah baik dan rekod perakaunan telah diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Butiran yang *material* dalam Penyata Kewangan Negeri telah dapat disahkan dengan dokumen sokongan yang mencukupi. Bagaimanapun, kedudukan kewangan Kerajaan Negeri masih lagi tidak kukuh. Bagi mempertingkatkan kedudukan kewangan, Kerajaan Negeri hendaklah berusaha mengutip tunggakan hasil yang masih tinggi dan meneruskan perbelanjaan berhemah.

BAHAGIAN II
PENGURUSAN KEWANGAN
JABATAN NEGERI

BAHAGIAN II

PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN NEGERI

6. PENDAHULUAN

6.1 Selain mengesahkan Penyata Kewangan, Jabatan Audit Negara juga menjalankan pengauditan pengurusan kewangan terhadap beberapa Jabatan yang dipilih. Pengauditan pengurusan kewangan adalah untuk menentukan sama ada Jabatan mematuhi peraturan kewangan dan rekod berkaitan diselenggarakan dengan baik. Bagi Jabatan yang tidak terpilih untuk pengauditan pengurusan kewangan, pihak Audit melaksanakan Program Penampilan Audit. Program Penampilan Audit ini memberi penekanan kepada kawalan dalaman dan penyelenggaraan rekod kewangan. Pemilihan Jabatan untuk Program Penampilan Audit dibuat mengikut keutamaan iaitu Jabatan yang belum pernah dilawati atau tidak diaudit melebihi 3 tahun. Daripada pemeriksaan dan lawatan Audit ke Jabatan adalah didapati ada di antaranya mempunyai berbagai masalah dan kelemahan pengurusan kewangan. Jabatan ini perlu dibantu dan diberi bimbingan supaya tahap pengurusan kewangannya dapat diperbaiki.

PERBENDAHARAAN NEGERI

7. LATAR BELAKANG

7.1 Perbendaharaan Negeri adalah Jabatan yang bertanggungjawab menetapkan dasar dan peraturan kewangan Kerajaan Negeri. Tanggungjawab ini juga termasuk mengawal selia kesemua Jabatan Negeri dengan memastikan segala bayaran dan terimaan dibuat mengikut peraturan kewangan. Selain itu, Perbendaharaan Negeri juga memantau dan membuat tindakan susulan terhadap Jabatan bagi memastikan rekod hasil, perbelanjaan, akaun amanah dan rekod kewangan lain diselenggarakan dengan lengkap dan teratur. Pada bulan Julai tahun 2002 Perbendaharaan Negeri menggunakan sistem perakaunan berkomputer yang baru iaitu Sistem Perakaunan Berkomputer Standard Kerajaan Negeri (SPEKS). Tujuan sistem ini diguna pakai ialah untuk melicinkan pengurusan kewangan dan mempercepatkan penyediaan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri mengikut masa yang ditetapkan. Sistem ini juga diharap dapat mempertingkatkan kualiti Penyata Kewangan dan mengurangkan kelemahan pengurusan kewangan Kerajaan Negeri yang sering dibangkitkan oleh Ketua Audit Negara.

7.2 Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri yang diketuai oleh Pegawai Kewangan Negeri dibahagikan kepada 3 aktiviti utama iaitu Pentadbiran Am Dan Kewangan, Perbendaharaan dan Unit Analisis Dan Pemantauan Pelaburan. Antara Aktiviti Pentadbiran Am Dan Kewangan ialah mengawal dan menyelia supaya peraturan kewangan dipatuhi oleh Jabatan Negeri serta bertanggungjawab menyediakan bajet Kerajaan Negeri. Beberapa bahagian dan unit telah diwujudkan di bawah aktiviti ini seperti Bahagian Kemajuan Pentadbiran Dan Kewangan, Bahagian Belanjawan, Seksyen Hasil, Seksyen Pentadbiran Am dan Kewangan. Aktiviti Perbendaharaan pula bertanggungjawab untuk memberikan perkhidmatan pengiraan dan perakaunan bagi semua urusan kewangan Kerajaan Negeri. Aktiviti ini juga menyimpan dan menyelenggara akaun hasil dan perbelanjaan serta menyediakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri. Di bawah aktiviti ini terdapat Seksyen Pembayaran Emolumen, Seksyen Pembayaran Baucar, Bahagian Komputer yang terdiri daripada Unit Naziran dan Bahagian Akaun. Bahagian Akaun terdiri daripada Seksyen Penerimaan, Seksyen Akaun Subsidiari dan Seksyen Pengurusan Tunai.

7.3 Sejumlah 44 jawatan telah diluluskan bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri iaitu 2 bagi Kumpulan Pengurusan dan Profesional serta 42 bagi Kumpulan Sokongan. Sehingga bulan Disember 2005, terdapat 3 kekosongan jawatan Kumpulan Sokongan. Pejabat Perbendaharaan Negeri tidak menyediakan carta organisasi yang kemas kini dengan menunjukkan secara lengkap struktur dan perjawatannya. Bagaimanapun, pegawai yang terlibat dengan tugas kewangan telah diberi latihan sewajarnya. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun telah mengadakan mesyuarat sebanyak 2 kali pada tahun 2005.

8. OBJEKTIF DAN SKOP PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menentukan sama ada undang-undang dan peraturan telah dipatuhi serta wujud kawalan dalaman yang berkesan bagi mengawal pengurusan kewangan Kerajaan Negeri. Selain itu, pengauditan juga adalah untuk menentukan sama ada rekod kewangan telah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini. Bagi mencapai objektif pengauditan, rekod kewangan dan daftar bagi tahun 2005 di Pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa Jabatan lain telah disemak. Antaranya ialah laporan serta daftar berkaitan hasil, perbelanjaan, amanah, pelaburan dan pinjaman. Pengauditan terhadap penyata pemungut, baucar bayaran, baucar jurnal dan transaksi perakaunan lain dibuat berdasarkan pensampelan dengan mengambil kira materialiti sesuatu urusan niaga. Selain itu, perbincangan dan temu bual dengan pegawai Perbendaharaan Negeri/Jabatan telah diadakan.

9. PENEMUAN AUDIT

9.1 KAWALAN BAJET

Mengikut undang-undang tubuh Negeri Kedah dan Seksyen 15 Akta Acara Kewangan 1957, bajet hendaklah disedia dan dibentangkan di Dewan Undangan Negeri untuk kelulusan. Kawalan bajet yang sempurna dapat melicinkan perancangan dan pelaksanaan projek pembangunan dan pengurusan kewangan Negeri. Pada tahun 2005, Kerajaan Negeri telah melaksanakan Sistem Bajet Ubahsuai bagi mempertingkatkan pengurusan program Kerajaan selaras dengan konsep *Let Managers Manage*. Bagi memudahkan pengurusan kawalan bajet tahunan, Perbendaharaan Negeri telah mengeluarkan Arahan Penyediaan Bajet Tahun 2005 pada akhir bulan Mei 2004 melalui Pekeliling Kewangan Negeri Bil. 2 Tahun 2004.

9.1.1 Kedudukan Bajet

Pada tahun 2005, Kerajaan Negeri telah melaksanakan bajet defisit iaitu perbelanjaan melebihi hasil seperti mana bajet tahun 2004. Mengikut bajet tahun 2005 Kerajaan Negeri menganggarkan perolehan hasil berjumlah RM352.12 juta iaitu terdiri daripada hasil cukai sejumlah RM146.36 juta, hasil bukan cukai sejumlah RM39.98 juta dan terimaan bukan hasil sejumlah RM165.78 juta. Perbelanjaan mengurus tahun 2005 dianggarkan berjumlah RM373.05 juta melebihi hasil yang akan diperolehi. Anggaran ini merangkumi perbelanjaan emolumen sejumlah RM138.54 juta dan perbelanjaan lain berjumlah RM229.50 juta. Manakala perbelanjaan pembangunan dianggarkan berjumlah RM252.47 juta dan perbelanjaan Bekalan Air pula dianggarkan berjumlah RM277.14 juta.

9.1.2 Pembentangan Bajet

Bajet yang disediakan itu telah dibentang dan diluluskan dalam Dewan Undangan Negeri pada akhir bulan Disember 2004. Waran Perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan telah ditandatangani oleh Menteri Besar pada awal bulan Januari 2005 bagi membolehkan pengeluaran wang daripada Kumpulan Wang Disatukan.

Pada pendapat Audit, penyediaan bajet Kerajaan Negeri tahun 2005 telah dilaksanakan dengan sempurna dan mendapat kelulusan daripada Dewan Undangan Negeri.

9.2 KAWALAN HASIL

Pada tahun 2005, Kerajaan Negeri telah mengutip hasil berjumlah RM300.70 juta iaitu meningkat sejumlah RM12.52 juta berbanding hasil pada tahun 2004 yang berjumlah RM288.18 juta. Antara sumber hasil utama ialah premium tanah, cukai tanah dan bayaran pendaftaran surat cara urusan tanah yang berjumlah RM117.38 juta iaitu 39.04% daripada jumlah hasil tahun 2005. Semakan Audit terhadap kawalan hasil mendapati perkara berikut:

9.2.1 Penyerahan Akaun Tunai Bulanan

Perbendaharaan Negeri bertanggungjawab untuk memeriksa Akaun Tunai Bulanan yang dihantar oleh Pemungut Hasil. Arahan Perbendaharaan 145 menetapkan supaya Pejabat Pemungut mengemukakan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri secepat mungkin iaitu dalam tempoh 10 hari selepas akhir setiap bulan. Ini bertujuan untuk menentukan semua kutipan diakaunkan dengan segera dan tepat. Pemeriksaan Audit terhadap Buku Daftar Terimaan Akaun Tunai Bulanan di Perbendaharaan Negeri menunjukkan 4 Pejabat masih belum mengemukakan Akaun Tunai Bulanan antara Januari hingga Disember 2005. Sepuluh Pemungut Hasil lewat menghantar Akaun Tunai Bulanan antara 1 hingga 7 bulan kepada Perbendaharaan Negeri. Pemungut hendaklah memberi perhatian sewajarnya untuk mengatasi masalah kelewatan penghantaran ini. Selain mengemukakan surat peringatan pada setiap bulan, Perbendaharaan Negeri hendaklah mempertingkatkan lawatan ke Pejabat Pemungut yang bermasalah.

9.2.2 Penyerahan Penyata Pemungut

Mengikut Arahan Perbendaharaan 79(c), setiap Pejabat Pemungut hendaklah mengemukakan penyata pemungut mengikut tempoh yang lebih singkat sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbendaharaan Negeri. Mulai tahun 2005 semua penyata pemungut diproses secara *online* oleh Jabatan. Oleh yang demikian tidak berlaku kelewatan dalam penyerahan penyata pemungut kepada Perbendaharaan Negeri.

9.2.3 Kelewatan Mengakaunkan Pelbagai Terimaan

Pengauditan terhadap Penyata Penyesuaian Bank berakhir 31 Disember 2005 mendapati terimaan berjumlah RM47.12 juta yang telah dikreditkan ke akaun bank semasa Perbendaharaan Negeri tidak diakaunkan ke Kumpulan Wang Disatukan. Terimaan tersebut adalah merupakan pelbagai jenis terimaan yang tidak dapat dikenal pasti. Perbendaharaan Negeri hendaklah melakukan pemantauan yang lebih berkesan

terhadap penghantaran penyata pemungut supaya terimaan dapat dikenal pasti dan seterusnya diakaunkan dengan segera.

9.2.4 Penyata Penyesuaian Hasil

Arahan Perbendaharaan 143(b) menghendaki Pegawai Pengawal menyesuaikan dan mengesahkan rekod hasil jabatannya dengan Laporan Terperinci Hasil yang dihantar setiap bulan oleh Perbendaharaan Negeri. Penyesuaian ini perlu disediakan supaya hasil yang dipungut telah diakaun dengan tepat dan betul. Penyata penyesuaian tersebut perlu dikemukakan kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh 14 hari dari tarikh Laporan Terperinci Hasil diterima selaras dengan kehendak Arahan Perbendaharaan 146. Perbendaharaan Negeri telah mengendalikan kursus penyediaan penyata penyesuaian hasil untuk Pemungut Hasil. Pemeriksaan Audit mendapati 12 daripada 93 Pejabat Pemungut belum mengemukakan pengesahan hasil untuk tempoh 1 hingga 12 bulan ke Perbendaharaan Negeri. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 81 Pejabat Pemungut masih tidak menyediakan penyata penyesuaian hasil bagi tahun 2005 untuk tindakan Perbendaharaan Negeri. Antara alasan yang diberikan oleh Pejabat Pemungut yang gagal menyediakan penyata ini adalah kerana tidak menerima laporan terperinci daripada Pejabat Perbendaharaan Negeri, tiada kutipan hasil dan masih dalam proses menyediakan penyata tersebut. Selain mengendalikan kursus, mengadakan perbincangan dan menghantar surat peringatan kepada Pejabat Pemungut, Bahagian Naziran Perbendaharaan Negeri hendaklah membuat lawatan ke Pejabat yang terlibat bagi mengetahui masalah yang dihadapi.

9.2.5 Penyata Penyesuaian Bank

Pejabat Perbendaharaan Negeri menyelenggarakan 4 akaun bank iaitu 2 akaun Bank Pertanian Malaysia, satu akaun Bank Bumiputra Commerce dan 1 akaun Bank Islam bagi merekod urus niaga terimaan wang oleh semua pemungut hasil Negeri. Oleh itu, pada setiap bulan Pejabat Perbendaharaan Negeri dikehendaki mengemukakan 4 penyata penyesuaian bank terimaan kepada Jabatan Audit Negara. Mengikut Arahan Perbendaharaan 146, Perbendaharaan Negeri hendaklah menyediakan penyata penyesuaian bank bulanan untuk dikemukakan kepada Jabatan Audit selewat-lewatnya 2 minggu selepas akhir setiap bulan. Semakan Audit mendapati Perbendaharaan Negeri telah menyediakan penyata penyesuaian bank berserta dokumen sokongan yang lengkap. Walaupun begitu, berlaku kelewatan menyediakan penyata tersebut antara 1 hingga 4 bulan bagi Akaun Bank Bumiputra Commerce, satu hingga 3 bulan bagi Akaun Bank Pertanian Malaysia dan Bank Islam (M) Berhad. Kelewatan ini berlaku kerana pada tahun 2005 Perbendaharaan Negeri baru memulakan penyediaan penyata penyesuaian bank menggunakan Sistem Perakaunan Berkomputer Standard Kerajaan

Negeri (SPEKS) mengakibatkan pegawai mengambil masa untuk menyesuaikan diri dengan sistem baru.

9.2.6 Cek Tidak Laku

Cek tidak laku merupakan cek terimaan yang tidak dapat ditunaikan oleh Perbendaharaan Negeri kerana kesilapan tertentu seperti tidak mempunyai baki tunai yang mencukupi, tidak ditandatangani dan kesilapan lain pada cek. Semakan Audit terhadap penyata penyesuaian bank bulan Disember 2005 mendapati sebanyak 796 keping cek tidak laku bernilai RM2.86 juta belum dilaraskan. Cek tersebut dikeluarkan antara tahun 2002 hingga 2005. Amaun ini telah meningkat sejumlah RM1.23 juta berbanding pada tahun 2004 yang berjumlah RM1.63 juta. Tindakan melaraskan semula hasil yang berkaitan dan mendapatkan cek gantian hendaklah dilakukan supaya terimaan dapat diakaunkan dengan tepat. Semakan Audit terhadap Daftar Cek Tidak Laku mendapati tiada rekod penggantian cek dilakukan di peringkat Perbendaharaan Negeri. Penggantian cek hanya melibatkan Pejabat Pemungut dan tiada susulan dilakukan bagi mengenal pasti cek yang telah dibuat penggantian. Kegagalan mendapatkan semula cek gantian tersebut juga akan mengakibatkan kedudukan baki Buku Tunai terlebih dinyatakan.

9.2.7 Buku Tunai Perbendaharaan Negeri

Pada tahun 2005 baki Buku Tunai Perbendaharaan Negeri telah lebih dikeluarkan pada setiap bulan kecuali bulan April dan Disember 2005 berbanding jumlah wang simpanan yang ada dalam bank. Bagi tempoh bulan Januari hingga November 2005 jumlah wang lebih dikeluarkan adalah antara RM24.76 juta hingga RM93.25 juta. Antara sebab utama berlakunya perkara ini adalah berpunca daripada kelewatan Perbendaharaan Negeri mengakaun pungutan yang telah dibank oleh pemungut ke Buku Tunai pada setiap bulan. Semakan Audit mendapati jumlah pungutan yang telah diambil kira oleh bank tetapi belum diakaun ke Buku Tunai Perbendaharaan Negeri adalah antara RM67.27 juta hingga RM319.33 juta pada setiap bulan bagi tempoh bulan Januari hingga Disember 2005.

9.2.8 Tunggakan Hasil

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 Tahun 1986, semua Pemungut Hasil dikehendaki mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil setiap tahun kepada Perbendaharaan Negeri sebelum akhir bulan Februari tahun berikutnya. Semakan Audit mendapati 42 daripada 53 pemungut hasil telah mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil kepada Perbendaharaan Negeri. Berdasarkan Penyata Tunggakan Hasil yang diterima, tunggakan hasil pada akhir tahun 2005 adalah berjumlah RM113.53 juta. Ini

menunjukkan peningkatan sejumlah RM7.29 juta berbanding tunggakan hasil tahun 2004 yang berjumlah RM106.24 juta. Sebahagian besar daripada tunggakan hasil tersebut iaitu sejumlah RM60.02 juta atau 52.87% adalah tunggakan hasil air.

Pada pendapat Audit, secara amnya kawalan hasil masih belum memuaskan. Tindakan yang berkesan perlu diambil bagi menangani kelemahan yang masih berulang dan dilaporkan dalam Laporan Audit terdahulu.

9.3 KAWALAN PERBELANJAAN

Perbendaharaan Negeri bertanggungjawab mengawal perbelanjaan mengurus dan pembangunan yang dilakukan oleh semua Jabatan Negeri. Pada tahun 2005, sejumlah RM309.74 juta telah dibelanjakan untuk perbelanjaan mengurus dan RM264.03 juta telah dibelanjakan untuk pelaksanaan projek pembangunan.

9.3.1 Kawalan Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan mengurus terdiri daripada bayaran Emolumen, Perkhidmatan Bekalan, Aset, Pemberian Dan Bayaran Tetap dan Perbelanjaan Lain. Sejumlah RM373.04 juta telah diperuntukkan bagi perbelanjaan mengurus tahun 2005. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM309.74 juta atau 83.03% telah dibelanjakan. Kedudukan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2005 berbanding dengan peruntukan yang diluluskan adalah seperti di **Jadual 9**.

Jadual 9
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2005

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Emolumen	138.54	120.20	86.75
2.	Perkhidmatan Bekalan	79.00	70.49	89.23
3.	Aset	17.18	15.44	89.87
4.	Pemberian Dan Bayaran Tetap	129.64	102.48	79.04
5.	Perbelanjaan Lain	8.68	1.13	13.02
Jumlah		373.04	309.74	83.03

Sumber : Rekod Perbendaharaan Negeri

Analisis Audit terhadap perbelanjaan mengurus mendapati perkara seperti berikut:

a) Perbelanjaan Kurang 50% Daripada Peruntukan yang Dibenarkan

Adalah didapati 10 butiran perbelanjaan berjumlah RM423,605 melibatkan 19 Jabatan telah melakukan perbelanjaan kurang 50% daripada peruntukan yang dibenarkan berjumlah RM5.87 juta. Perbelanjaan yang paling kurang dibelanjakan ialah perbelanjaan elaun lebih masa dan faedah kewangan iaitu antara 0.23% hingga 45.86%.

b) Pindah Peruntukan

Mengikut Arahan Perbendaharaan 51 dan Seksyen 15(4) Akta Acara Kewangan 1957, pindah peruntukan boleh dibuat di bawah pelbagai butiran perbelanjaan dengan syarat ia tidak melebihi jumlah yang diperuntukkan. Semakan Audit mendapati pindah peruntukan bagi 30 butiran untuk 20 Jabatan berjumlah RM0.68 juta tidak perlu kerana peruntukan asal berjumlah RM19.73 juta adalah mencukupi untuk menampung perbelanjaan sebenar pada tahun 2005 berjumlah RM17.38 juta.

9.3.2 Kawalan Perbelanjaan Pembangunan

Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 2005 berjumlah RM264.03 juta iaitu 69.20% daripada peruntukan yang diluluskan untuk 108 projek berjumlah RM381.57 juta. Perbelanjaan tersebut terdiri daripada perbelanjaan pembangunan bagi 9 Jabatan berjumlah RM175.34 juta dan perbelanjaan projek di bawah bekalan air berjumlah RM88.69 juta. Semakan Audit mendapati kawalan peruntukan perbelanjaan pembangunan adalah memuaskan kerana kedudukan perbelanjaan kurang 50% adalah tidak ketara.

9.3.3 Kawalan Pembayaran

a) Pengesahan Dan Penyesuaian Perbelanjaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1987, Pegawai Pengawal hendaklah menyemak setiap bulan rekod perbelanjaannya dengan Laporan Terperinci Perbelanjaan yang diterima daripada Perbendaharaan Negeri. Sijil Pengesahan dan Penyata Penyesuaian perlu disedia dan dikemukakan kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh dua minggu dari tarikh Laporan diterima. Sebagai satu kawalan, Pejabat Perbendaharaan Negeri hendaklah menyediakan daftar bagi merekod penghantaran Laporan Perbelanjaan Bulanan dan penerimaan pengesahan serta penyata penyesuaian jika berlaku perbezaan di antara Buku Vot Jabatan dengan flimsi. Pihak Audit mendapati Pejabat

Perbendaharaan Negeri ada menyediakan rekod bagi penghantaran dan penerimaan flimsi tersebut. Perbendaharaan Negeri telah menghantar flimsi kepada 77 Pegawai pengawal pada tahun 2005. Bagaimanapun, 68 daripada 77 pegawai pengawal tidak mengemukakan Sijil Pengesahan dan Penyata Penyesuaian, manakala 9 Pejabat telah menghantar Sijil Pengesahan dan Penyata Penyesuaian tetapi tidak pada setiap bulan.

b) Kawalan Stok Cek

Mengikut Arahan Perbendaharaan 116, stok cek yang tidak digunakan hendaklah disimpan dalam peti besi dan kuncinya dipegang oleh pegawai yang bertanggungjawab. Semakan Audit mendapati Perbendaharaan Negeri telah mematuhi arahan tersebut. Sebagai satu kawalan terhadap cek yang belum digunakan, satu daftar untuknya telah disediakan. Adalah didapati daftar tersebut telah diselenggarakan dengan sempurna dan kemas kini. Semua terimaan dan keluaran cek juga telah disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab.

c) Kawalan Cek Batal

Cek batal adalah cek bayaran yang dikeluarkan oleh Perbendaharaan Negeri yang tidak dapat ditunaikan oleh penerima kerana terdapat kesilapan tertentu seperti kesilapan ejaan nama, nombor kad pengenalan dan catatan jumlah cek bayaran. Cek batal juga berlaku kerana cek tidak ditunai selepas tamat tempoh lakunya. Pada tahun 2005, Perbendaharaan Negeri menyelenggarakan 4 buah daftar bagi merekod cek batal. Semakan Audit mendapati 628 cek batal berjumlah RM3.19 juta bagi tempoh bulan Januari hingga Disember 2005 telah diganti semula. Pada akhir tahun 2005 Akaun Penyelesaian Cek Terbatal adalah berjumlah RM12.10 juta berbanding tahun 2004 berjumlah RM1.99 juta. Penyelenggaraan daftar bagi mengawal cek batal ini adalah didapati memuaskan.

d) Pembayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

Peraturan kewangan membenarkan Perbendaharaan Negeri membayar baucar yang dikemukakan selepas bulan Januari tahun kewangan semasa bagi tanggungan yang kena dibayar pada atau sebelum akhir bulan Disember tahun sebelumnya. Arahan Perbendaharaan 58(a) menetapkan pembayaran bagi baucar tersebut boleh dibuat sekiranya Jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun perbelanjaan tersebut kena dibayar. Bagi tujuan ini, Perbendaharaan Negeri menyediakan fail khas untuk merekodkan setiap baucar yang dikemukakan di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a). Semakan baki

peruntukan akan dilakukan untuk memastikan setiap permohonan untuk pembayaran mempunyai baki peruntukan yang mencukupi sebelum kelulusan diberi. Pihak Audit mendapati Perbendaharaan Negeri pada tahun 2005 telah meluluskan 217 permohonan pembayaran di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a) berjumlah RM 0.59 juta. Semua pembayaran ini telah dibuat mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan.

e) Penyata Penyesuaian Bank (Akaun Bayaran)

Pada tahun 2005, Pejabat Perbendaharaan Negeri telah menyelenggarakan 2 akaun bank bayaran iaitu Bank Bumiputra Commerce dan Bank Islam (M) Berhad yang bertujuan untuk menyelesaikan urusan niaga bayaran sebelum tahun 2005 dan urusan niaga semasa. Mengikut Arahan Perbendaharaan 146, Perbendaharaan Negeri hendaklah menyediakan penyata penyesuaian bank bulanan dan mengemukakan satu salinannya kepada Jabatan Audit Negara selewat-lewatnya 2 minggu selepas akhir setiap bulan. Semakan Audit mendapati masih berlaku kelewatan penyerahan bagi kedua penyata penyesuaian bank bayaran kepada Jabatan Audit Negara antara 1 hingga 4 bulan. Kelewatan berlaku kerana pihak Perbendaharaan Negeri baru memulakan penyediaan penyata penyesuaian bank menggunakan Sistem Perakaunan Berkomputer Standard Kerajaan Negeri (SPEKS) mengakibatkan pegawai mengambil masa untuk menyesuaikan diri dengan sistem baru.

f) Baucar Bayaran

Pada tahun 2005, pengauditan baucar bayaran telah dijalankan di 6 Jabatan yang dipilih iaitu Pejabat Agama Pendang, Pejabat Daerah Dan Tanah Pendang, Pejabat Agama Padang Terap, Pejabat Daerah Dan Tanah Padang Terap, Pejabat Tanah Kuala Muda dan Jabatan Kebajikan Masyarakat. Sebanyak 132 baucar bernilai RM0.74 juta telah dipilih untuk pemeriksaan Audit. Hasil semakan Audit mendapati :

- i) Baucar yang telah disempurnakan pembayaran tidak disimpan dan disusun mengikut nombor siri pendaftarannya.
- ii) Baucar dan dokumen asal tidak dicop 'DIBAYAR' seperti mana kehendak Surat Pekeliling Akauntan Negara Bil. 1 Tahun 1983 untuk mengelakkan pembayaran dua kali.
- iii) Kawalan terhadap baucar dan penyusunannya adalah penting untuk memudahkan rujukan dan pengesahan terhadap baucar berkenaan.

g) Akaun Kena Bayar

Bil untuk perkhidmatan atau bekalan yang telah disempurnakan pada atau akhir tahun 2005 adalah dibenarkan dibayar di bawah Akaun Kena Bayar. Perbendaharaan Negeri telah mengeluarkan arahan pada akhir bulan November 2005 membenarkan bayaran bagi perbelanjaan tahun 2005 di bawah Akaun Kena Bayar dibuat sehingga pertengahan bulan Januari 2006 sahaja. Penerimaan baucar Akaun Kena Bayar selepas tarikh tersebut adalah dianggap sebagai pembayaran lewat dan dikembalikan kepada Jabatan berkenaan untuk dibatalkan dan dibayar di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a). Pada tahun 2005, sebanyak 13,014 baucar bayaran yang berjumlah RM120.28 juta telah diperakunkan kepada Akaun Kena Bayar.

Pada keseluruhannya, kelemahan kawalan perbelanjaan masih berlaku seperti mana yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara tahun lalu. Perbendaharaan Negeri perlu mengambil tindakan yang lebih berkesan untuk mengatasi kelemahan yang dibangkitkan, terutamanya mengenai kelewatan penghantaran Penyata Penyesuaian bank.

9.4 PENGURUSAN PINJAMAN

Kerajaan Negeri boleh meminjam daripada Kerajaan Persekutuan dan institusi kewangan lain setelah mendapat kelulusan Pihak Berkuasa Negeri seperti yang dinyatakan dalam Perkara 111(2) Perlembagaan Persekutuan. Kerajaan Negeri juga boleh memberi pinjaman kepada Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan bagi menampung perbelanjaan masing-masing. Semakan Audit terhadap rekod pinjaman menunjukkan perkara berikut:

9.4.1 Pinjaman Daripada Kerajaan Persekutuan

Mengikut Penyata Kewangan, hutang Kerajaan Negeri dengan Kerajaan Persekutuan pada akhir tahun 2005 berjumlah RM1.79 bilion. Jumlah tersebut merupakan baki pinjaman yang terhutang oleh Kerajaan Negeri bagi tujuan Projek Bekalan Air, Perumahan Awam Kos Rendah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, projek bangunan Kerajaan dan pelbagai. Pinjaman sedia ada yang diperolehi telah digunakan untuk maksud Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air seperti yang diluluskan dalam Jadual Ketiga, Seksyen 10(1)(b), Akta Acara Kewangan 1957. Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sejumlah RM47 juta bagi tujuan pembayaran balik Hutang Awam Negeri pada tahun 2005. Bagaimanapun, Kerajaan Negeri hanya

menjelaskan sejumlah RM21.19 juta kepada Kerajaan Persekutuan berbanding jumlah bayaran balik yang perlu dijelaskan pada tahun 2005 berjumlah RM50.66 juta. Bayaran balik ini adalah bagi projek Bekalan Air yang berjumlah RM2.04 juta, projek Perumahan Awam Kos Rendah RM3.53 juta, projek Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah RM9.44 juta, projek Pelbagai RM0.51 juta dan projek bangunan berjumlah RM5.67 juta. Tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan pada tahun 2005 berjumlah RM335.45 juta meningkat sejumlah RM23.22 juta berbanding pada tahun 2004 berjumlah RM312.23 juta. Peningkatan tunggakan ini adalah disebabkan terdapat bayaran balik pinjaman yang berkuat kuasa pada tahun 2005. Di samping itu juga tunggakan bayaran balik pinjaman daripada Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah yang mencatatkan tunggakan yang tertinggi. Selain itu, semakan Audit mendapati pengurusan rekod pinjaman pada keseluruhannya adalah baik dan sempurna. Rekod berkaitan pinjaman seperti jadual bayaran balik dan semua perjanjian pinjaman sentiasa dikemas kini.

9.4.2 Pinjaman Kepada Badan Berkanun Dan Pihak Berkuasa Tempatan

Kerajaan Negeri Kedah sentiasa berusaha membantu Agensi Kerajaan Negeri yang memerlukan bantuan kewangan dalam usaha untuk meningkatkan taraf pembangunan dan kemajuan penduduk di negeri ini. Sehingga tahun 2005, baki pinjaman yang boleh dituntut oleh Kerajaan Negeri daripada Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Bandaraya Alor Star berjumlah RM206.91 juta. Kedudukan baki pinjaman Agensi Kerajaan Negeri bagi tahun 2004 dan 2005 adalah seperti di **Jadual 10**.

Jadual 10
Baki Pinjaman Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan
Pada Tahun 2004 Dan 2005

Bil.	Agensi	Jumlah Pinjaman (RM Juta)	Baki Hutang	
			Tahun 2004 (RM Juta)	Tahun 2005 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	429.19	215.57	206.13
2.	Majlis Bandaraya Alor Star	1.65	0.78	0.78
Jumlah		430.84	216.35	206.91

Sumber : Penyata Kewangan

a) Penyelenggaraan Rekod

Pemeriksaan Audit mendapati rekod berkaitan pinjaman tersebut seperti salinan perjanjian pinjaman dan surat-menyurat termasuk keputusan Majlis Mesyuarat

Kerajaan Negeri juga telah diselenggara dengan sempurna. Penyesuaian baki antara rekod Perbendaharaan Negeri dengan Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah telah dibuat kecuali Majlis Bandaraya Alor Star.

b) Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman

Pada tahun 2005 tunggakan bayaran balik pinjaman yang belum dijelaskan kepada Kerajaan Negeri oleh 2 Agensi Kerajaan Negeri tersebut berjumlah RM151.39 juta. Bagi tahun 2005 Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah sahaja telah menjelaskan ansuran bayaran balik pinjaman berjumlah RM9.44 juta manakala Majlis Bandaraya Alor Star tidak menjelaskan sebarang ansuran bayaran balik. Pihak Perbendaharaan Negeri juga tidak menghantar surat peringatan kepada Majlis Bandaraya Alor Star bagi menuntut tunggakan tersebut.

Pada pendapat Audit, Kerajaan Negeri perlu berusaha bagi menjelaskan tunggakan pinjaman dan membuat bayaran balik mengikut jadual. Selain itu, tindakan yang lebih berkesan perlu diambil bagi mengutip tunggakan bayaran balik pinjaman daripada Agensi Kerajaan Negeri yang terlibat.

9.5 PENGURUSAN PELABURAN

Seksyen 8 Akta Acara Kewangan 1957 menyatakan Kerajaan Negeri boleh membuat pelaburan di bank, institusi kewangan dan mana-mana syarikat sekiranya mempunyai lebihan wang. Pelaburan yang dibuat melalui wang lebihan daripada Akaun Kumpulan Wang Hasil Disatukan ditunjuk di Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan melalui peruntukan belanja mengurus ditunjuk di Penyata Akaun Memorandum. Pada tahun 2005, pelaburan Kerajaan Negeri berjumlah RM222.72 juta terdiri daripada simpanan tetap dan saham.

9.5.1 Simpanan Tetap

Sehingga akhir bulan Disember 2005, simpanan tetap Kerajaan Negeri berjumlah RM170 juta. Pelaburan ini dibuat dengan mematuhi undang-undang dan diluluskan oleh Pegawai Kewangan Negeri. Daftar Simpanan Tetap diselenggarakan dengan teratur dan sijil simpanan tetap disimpan dengan selamat. Simpanan tetap telah diperbaharui mengikut tempoh yang ditetapkan dan tiada pengeluaran dibuat sebelum tempoh matang.

9.5.2 Saham

Pada tahun 2005, pelaburan saham oleh Kerajaan Negeri berjumlah RM52.72 juta iaitu tidak berubah berbanding pada tahun 2004. Pelaburan saham adalah terdiri daripada saham di Lembaran Imbangan iaitu saham Petronas Dagangan, Malaysian Airport dan Sekuriti Kerajaan Malaysia. Manakala saham di Penyata Akaun Memorandum adalah saham di Syarikat Samak Aquaculture Sdn. Bhd., Permodalan Kedah Berhad, Rangkaian Hotel Sri Malaysia dan Institut Pengurusan Kedah. Rekod berkaitan saham dan penerimaan dividen telah diselenggara dengan memuaskan. Daftar Pelaburan Saham telah dikemas kini dengan teratur. Sijil saham disimpan dengan selamat berserta penyata saham oleh Pejabat Perbendaharaan Negeri.

Pada pendapat Audit, pengurusan pelaburan adalah baik di mana rekod serta daftar saham dan simpanan tetap telah diselenggarakan dengan kemas kini.

9.6 PENGURUSAN KUMPULAN WANG AMANAH, AKAUN AMANAH DAN DEPOSIT

Mengikut Seksyen 10 Akta Acara Kewangan 1957, Kumpulan Wang Amanah Negeri bagi maksud tertentu adalah ditubuhkan melalui resolusi Dewan Undangan Negeri. Kumpulan Wang ini mendapat peruntukan kewangan daripada Kerajaan dan perlu dikendalikan mengikut peraturan yang ditetapkan selaras dengan tujuan Kumpulan Wang berkenaan ditubuhkan. Akaun Amanah pula diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Acara Kewangan 1957 untuk mengakaunkan sumbangan wang daripada Badan-badan dan orang perseorangan kepada Kerajaan bagi tujuan tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan oleh Pegawai Kewangan Negeri. Manakala Deposit merupakan wang yang diterima oleh sesebuah Jabatan bagi maksud yang dinyatakan mengikut undang-undang atau syarat tertentu dan perlu dikembalikan sebaik sahaja selesai maksudnya.

9.6.1 Kumpulan Wang Pendahuluan Kenderaan

Sejumlah RM3 juta diperuntukkan kepada Kumpulan Wang Pendahuluan Kenderaan dengan tujuan memberi kemudahan pinjaman kepada kakitangan awam membeli kenderaan. Sepanjang tahun 2005 sejumlah RM0.66 juta telah dikeluarkan dan bayaran balik sejumlah RM0.98 juta telah diterima. Semakan Audit terhadap kesemua kad lejar pinjaman kenderaan mendapati 44 peminjam mempunyai baki hutang berjumlah RM0.15 juta yang tidak bergerak semenjak tahun 1995. Baki lejar yang tidak bergerak adalah bagi peminjam yang antaranya telah bertukar ke Jabatan Persekutuan,

bersara atau berhenti dari perkhidmatan secara pilihan. Perbendaharaan Negeri telah menghantar surat peringatan kepada mereka yang terlibat tetapi tiada maklum balas diterima.

9.6.2 Kumpulan Wang Pendahuluan Komputer

Peruntukan bagi Kumpulan Wang Pendahuluan Komputer adalah berjumlah RM0.70 juta. Sepanjang tahun 2005 sejumlah RM0.09 juta telah dikeluarkan dan sejumlah RM0.30 juta bayaran balik telah dikutip. Pengauditan terhadap rekod pinjaman komputer mendapati secara amnya pemberian pinjaman adalah teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan. Bayaran balik pinjaman melalui potongan gaji dibuat dengan segera dan dikemaskinikan pada kad lejar individu.

9.6.3 Kumpulan Wang Pendahuluan Diri Dan Pelbagai

Kumpulan Wang Pendahuluan Diri diwujudkan dengan peruntukan berjumlah RM0.06 juta bertujuan memberi pendahuluan kepada anggota Kerajaan untuk menampung perbelanjaan semasa menjalankan tugas rasmi. Kumpulan Wang Pendahuluan Pelbagai pula ditubuhkan dengan peruntukan berjumlah RM0.80 juta bertujuan memberi pendahuluan kepada pegawai awam bagi membuat perbelanjaan aktiviti rasmi. Pendahuluan Diri/Pelbagai ini perlu dijelaskan dalam tempoh yang ditetapkan mengikut surat kelulusan. Semakan Audit terhadap Kumpulan Wang ini mendapati pada tahun 2005, sebanyak 9 Pendahuluan Diri yang dikeluarkan bagi tempoh tahun 1987 hingga 2004 berjumlah RM0.05 juta dan sebanyak 36 Pendahuluan Pelbagai bagi tempoh tahun 1981 hingga 2005 berjumlah RM0.86 juta belum dikutip balik. Usaha telah pun dilaksanakan oleh Perbendaharaan Negeri dengan menghantar surat peringatan kepada Jabatan yang terlibat untuk mendapatkan balik pendahuluan yang belum selesai.

9.6.4 Kumpulan Wang Penyenggaraan Jalan Raya

Kumpulan Wang Penyenggaraan Jalan Raya diwujudkan bertujuan membiayai penyenggaraan jalan raya yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya. Pada tahun 2005, pemberian jalan raya berjumlah RM65.25 juta diterima daripada Kerajaan Persekutuan. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM39.61 juta telah dibelanjakan. Mengikut Penyata Kewangan berakhir pada 31 Disember 2005, baki Kumpulan Wang ini ialah RM277.03 juta. Semakan Audit terhadap pengurusan Kumpulan Wang ini mendapati setiap perbelanjaan telah diluluskan oleh pegawai yang diberi kuasa dan dibelanjakan mengikut maksud yang diluluskan. Jabatan telah menyelenggarakan Buku Vot untuk merekod segala urusan niaga terimaan dan bayaran bagi Kumpulan Wang ini. Bagaimanapun, penyesuaian antara rekod perakaunan Amanah Jabatan dengan Laporan Amanah Bulanan yang diterima daripada Perbendaharaan Negeri tidak dibuat.

10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya pengurusan kewangan Perbendaharaan Negeri adalah bertambah baik. Walaupun begitu, tindakan yang berkesan perlu diambil bagi menangani kelemahan yang masih berulang dan dilaporkan dalam Laporan Audit terdahulu seperti penyediaan penyata penyesuaian hasil, penyata penyesuaian bank, Akaun Tunai Bulanan dan Cek Tidak Laku. Perbendaharaan Negeri perlu menjelaskan tunggakan dan bayaran balik pinjaman Persekutuan mengikut jadual serta mengutip tunggakan pinjaman yang diberi kepada Agensi Kerajaan Negeri. Pengurusan dan penyelenggaraan rekod Kumpulan Wang Amanah, Akaun Amanah/Deposit perlu diperbaiki dan diperkemaskan. Penyata tahunan, pengesahan dan penyata penyesuaian serta senarai baki individu Akaun Amanah/Deposit perlu dikemukakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Selain itu, Perbendaharaan Negeri perlu menjalankan pemantauan yang berterusan dari semasa ke semasa bagi memastikan Jabatan mematuhi undang-undang dan prosedur kewangan.

PENGURUSAN KEWANGAN DI PERINGKAT JABATAN

11. LATAR BELAKANG

Pada tahun 2005, pengauditan pengurusan kewangan telah dijalankan di Pejabat Tanah Bandar Baharu, Pejabat Daerah Yan, Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu dan Jabatan Kebajikan Masyarakat. Jumlah hasil, perbelanjaan dan akaun amanah/deposit bagi 4 Jabatan/Pejabat yang diaudit pada tahun 2005 adalah seperti di **Jadual 11**.

Jadual 11
Hasil, Perbelanjaan Dan Deposit Pada
31 Disember 2005

Bil.	Jabatan/Pejabat	Hasil (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Deposit (RM Juta)
1.	Pejabat Tanah Bandar Baharu	2.59	0.53	0.41
2.	Pejabat Daerah Yan	0.04	0.71	0.01
3.	Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu	0.06	5.33	0.10
4.	Jabatan Kebajikan Masyarakat	-	0.60	-

Sumber : Rekod Jabatan

12. OBJEKTIF DAN SKOP PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menentukan sama ada pengurusan kewangan dilaksanakan dengan mematuhi undang-undang dan peraturan kewangan yang ditetapkan serta wujud kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, pengurusan perbelanjaan, amanah dan deposit serta pengurusan aset. Selain itu, ia juga bertujuan untuk menentukan sama ada penyelenggaraan rekod kewangan adalah lengkap dan kemas kini. Pemeriksaan telah dijalankan dengan menyemak rekod kewangan bagi tahun 2005 di Bahagian Pentadbiran dan Kewangan. Antara rekod yang disemak ialah Buku Tunai, Buku Vot, resit, baucar bayaran, Daftar Harta Modal dan Inventori serta rekod kenderaan. Perbincangan dengan pegawai yang terlibat bagi mendapatkan penjelasan terhadap perkara berbangkit juga diadakan. Selain itu, pengesahan terhadap aset juga dijalankan untuk menentukan kewujudannya.

13. PENEMUAN AUDIT

13.1 KAWALAN HASIL

Tanggungjawab Pemungut Hasil adalah untuk memungut, menyimpan dan mengakaunkan kutipan hasil dengan sempurna dan teratur. Kesemua Jabatan yang diaudit ada menguruskan pungutan hasil kecuali Jabatan Kebajikan Masyarakat. Semakan Audit mendapati beberapa peraturan mengenai kawalan hasil tidak dipatuhi seperti pemeriksaan mengejut terhadap wang tunai tidak dijalankan, buku resit tidak diperiksa terlebih dahulu sebelum digunakan, Buku Tunai tidak disemak setiap hari, slip bank tidak diperiksa dan penyata penyesuaian hasil tidak disediakan. Kedudukan pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan kawalan hasil adalah seperti di **Jadual 12**.

Jadual 12

**Pematuhan Terhadap Peraturan Kewangan
Berhubung Dengan Kawalan Hasil**

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peraturan Kawalan Hasil							
		a	b	c	d	e	f	g	h
1.	Pejabat Tanah Bandar Baharu	x	x	✓	✓	x	x	x	x
2.	Pejabat Daerah Yan	x	x	✓	✓	x	x	x	✓
3.	Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu	x	x	✓	x	x	✓	x	✓
4.	Jabatan Kebajikan Masyarakat	TB	TB	TB	TB	TB	TB	TB	TB

Nota : ✓ - Mematuhi x - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkenaan

- Buku resit diperiksa dan dibuat perakuan sebelum guna.*
- Semakan harian dibuat antara Buku Tunai dan resit.*
- Kebenaran bertulis untuk pegawai yang menerima wang.*
- Notis mengenai keperluan meminta resit dipamerkan untuk pengetahuan awam.*
- Slip bank diperiksa oleh pegawai penyelia.*
- Pemeriksaan mengejut terhadap wang dan barang berharga.*
- Penyata Penyesuaian Hasil dibuat dengan betul dan kemas kini.*
- Kemasukan wang ke bank dibuat dengan segera.*

Pada pendapat Audit, kawalan hasil bagi ketiga Jabatan/Pejabat yang diaudit adalah tidak memuaskan.

deposit perlu mengurus akaun berkenaan mengikut arahan dan peraturan yang berkaitan. Pemeriksaan Audit mendapati Pejabat Tanah Bandar Baharu, Pejabat Daerah Yan dan Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu ada menyelenggarakan akaun deposit antaranya terdiri daripada deposit cukai tanah, premium tanah, permit bahan batuan, sewa kantin, tender dan deposit bagi sesuatu kerja. Jabatan Kebajikan Masyarakat tidak menyelenggarakan akaun deposit. Pemeriksaan Audit terhadap akaun deposit yang diselenggarakan oleh ketiga Jabatan tersebut mendapati ia tidak diurus dengan sempurna seperti mana mengikut Arahan Perbendaharaan. Akaun deposit berjumlah RM177,900 yang telah selesai maksudnya atau tidak diperlu lagi belum diambil tindakan untuk dikembalikan atau diwartakan. Sejumlah RM204,748 mengenai akaun deposit yang telah diwartakan belum dilaraskan ke hasil kerajaan negeri walaupun telah melebihi tempoh 3 bulan daripada tarikh ia diwartakan. Kedudukan pematuhan terhadap kawalan akaun deposit adalah seperti di **Jadual 14**.

Jadual 14
Pematuhan Terhadap Peraturan Berhubung
Dengan Kawalan Deposit

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peraturan Kawalan Deposit					
		a	b	c	d	e	f
1.	Pejabat Tanah Bandar Baharu	✓	✓	x	x	x	x
2.	Pejabat Daerah Yan	✓	✓	✓	✓	x	x
3.	Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu	x	x	x	x	x	TB

Nota : ✓ - Mematuhi x - Tidak Mematuhi TB - Tidak Berkenaan

- a. *Buku Tunai deposit diselenggarakan.*
- b. *Akaun Lejar deposit diselenggarakan.*
- c. *Buku Tunai deposit diperiksa oleh pegawai penyelia.*
- d. *Buku Lejar deposit diperiksa oleh pegawai penyelia.*
- e. *Penyata penyesuaian akaun deposit disediakan.*
- f. *Deposit yang tidak perlu dikembalikan/diwartakan/dipindah ke hasil kerajaan.*

Pada pendapat Audit, kawalan akaun deposit oleh Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu dan Pejabat Tanah Bandar Baharu adalah kurang memuaskan.

13.4 PENGURUSAN ASET

13.4.1 Urusan perolehan, penggunaan, penyelenggaraan, penyimpanan dan pelupusan aset hendaklah dibuat dengan cekap, berhemat dan selaras dengan

peraturan kewangan. Rekod berhubung dengannya juga perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini seperti yang dikehendaki oleh Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1991. Antara jenis aset yang dimiliki oleh Pejabat yang diaudit ialah kenderaan, komputer, mesin fotostat, telefon bimbit, perabot dan lain-lain.

13.4.2 Semakan Audit di Pejabat yang dipilih mendapati kebanyakan peraturan berkaitan pengurusan aset seperti penyelenggaraan daftar, Buku Log, pemeriksaan fizikal dan tindakan pelupusan masih tidak dipatuhi sepenuhnya. Kedudukan mengenai pematuhan terhadap peraturan kewangan berhubung dengan pengurusan aset adalah seperti di **Jadual 15**.

Jadual 15
Pematuhan Terhadap Peraturan Kewangan
Berhubung Dengan Pengurusan Aset

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peraturan Pengurusan Aset					
		a	b	c	d	e	f
1.	Pejabat Tanah Bandar Baharu	x	x	x	x	x	x
2.	Pejabat Daerah Yan	x	x	x	x	x	✓
3.	Jabatan Kerja Raya Kubang Pasu	x	x	x	x	x	x
4.	Jabatan Kebajikan Masyarakat	x	x	x	x	x	x

Nota : ✓ - Mematuhi x - Tidak Mematuhi

- a. Daftar Harta Modal diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- b. Daftar Inventori diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- c. Pemeriksaan fizikal dijalankan terhadap harta modal dan inventori.
- d. Daftar kawalan penggunaan kad Harta Modal dan Inventori disediakan.
- e. Aset usang/rosak diambil tindakan pelupusan.
- f. Buku log kenderaan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

Pada pendapat Audit, pengurusan aset bagi keempat Jabatan/Pejabat adalah tidak memuaskan. Tindakan yang lebih serius perlu diambil terhadap keperluan mengemas kini rekod berkaitan agar pengurusannya menjadi lebih teratur dan kemas. Pegawai Pengawal hendaklah menjalankan pemeriksaan terhadap aset yang tidak boleh digunakan lagi supaya tindakan pelupusan dapat dijalankan.

13.5 KAWALAN PENGURUSAN

13.5.1 Pihak pengurusan bertanggungjawab menentukan operasi Jabatan dijalankan dengan teratur dan sistematik. Struktur organisasi yang baik, penurunan kuasa yang

14. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan mendapati masih ada Jabatan/Pejabat yang tidak mematuhi beberapa peraturan berhubung dengan kawalan hasil, perbelanjaan, akaun amanah/deposit dan pengurusan aset. Rekod perakaunan yang berkaitan juga tidak diselenggarakan dengan sempurna dan kemas kini. Bagi meningkatkan tahap pengurusan kewangan, adalah disyorkan supaya Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun ditubuhkan segera bagi memainkan peranan yang lebih aktif bagi memantau urusan kewangan Jabatan/Pejabat. Sehubungan dengan ini, pihak pengurusan juga perlu mengawasi, mengesan dan menyelia semua urusan kewangan serta rekod berkaitan agar menepati kehendak peraturan kewangan yang sedia ada. Selain itu, latihan dan bimbingan yang berterusan perlu diberikan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka.

15. PROGRAM PENAMPILAN AUDIT

15.1 LATAR BELAKANG

Program Penampilan Audit mula dilaksanakan pada tahun 2003. Program ini merupakan pemeriksaan Audit terhadap Jabatan yang tidak terpilih untuk pengauditan pengurusan kewangan. Program Penampilan Audit memberi penekanan kepada kawalan dalaman dan penyediaan rekod kewangan terutamanya mengenai pengurusan hasil termasuk pengendalian wang panjar. Dengan Penampilan Audit ini Jabatan akan merasa bahawa Jabatannya kerap mendapat perhatian dan nasihat pihak Audit untuk mempertingkatkan tahap akauntabiliti dan pengurusan kewangan.

15.2 OBJEKTIF PROGRAM PENAMPILAN AUDIT

Tujuan Penampilan Audit dijalankan adalah sebagai langkah pencegahan daripada berlaku kelemahan pengurusan kewangan yang berterusan di Jabatan yang dilawati. Ia dapat mewujudkan kesedaran di kalangan kakitangan auditi mengenai pentingnya mengurus kewangan dan penyelenggaraan harta benda Kerajaan dengan cermat dan berhemat. Selain itu, pihak Audit dapat melaksanakan tanggungjawabnya dengan lebih berkesan serta menasihati pihak auditi bagi menangani kelemahan pengurusan kewangan.

15.3 PELAKSANAAN

Dalam melaksanakan program Penampilan Audit bagi tahun 2005, Jabatan Audit telah memilih beberapa Jabatan. Pemilihan ini dibuat mengikut keutamaan dan lebih tertumpu pada Jabatan/Pejabat yang tidak pernah diaudit atau sudah melebihi 3 tahun tidak dilawati dan merupakan cawangan yang terletak jauh dari Ibu Pejabat. Tatacara pelaksanaan Penampilan Audit ini dimulakan dengan memaklumkan kepada Jabatan tujuan lawatan bagi Penampilan Audit serta berbincang dengan pihak Auditi terhadap masalah yang dihadapi berhubung dengan pengurusan kewangan Jabatan. Pengauditan dilakukan dengan menilai kawalan dalaman serta menyemak rekod kewangan dan pematuhan kepada kehendak undang-undang dan peraturan kewangan. Fokus pengauditan bergantung kepada aktiviti utama Jabatan tersebut sama ada Jabatan merupakan pemungut hasil yang besar, membuat perbelanjaan yang tinggi atau menguruskan sejumlah besar aset. Pengauditan ini mengambil masa 1 hingga 3 hari dan akan disusuli dengan surat pemerhatian audit serta perbincangan bersama pihak auditi terhadap hasil pemeriksaan. Semasa perbincangan tersebut punca kelemahan dan masalah serta cara mengatasinya akan dikenal pasti. Sebanyak 24 jabatan dan cawangannya telah dipilih dan dilawati seperti di **Jadual 17**.

Jadual 17

Jabatan Dan Cawangan Yang Dilawati Bagi Program Penampilan Audit

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bilangan Cawangan Dilawati
1.	Pejabat Tanah	1
2.	Jabatan Kerja Raya	3
3.	Jabatan Pertanian	5
4.	Jabatan Perhutanan	3
5.	Mahkamah Rendah Syariah	4
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	2
7.	Jabatan Haiwan	3
8.	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	2
9.	Pejabat KDYMM Sultan Kedah	1
Jumlah		24

Sumber : Rekod Jabatan Audit Kedah

15.4 PENEMUAN AUDIT

Secara keseluruhan, pengauditan yang dijalankan menunjukkan masih wujud kelemahan pengurusan kewangan di Jabatan/Pejabat yang dilawati. Kelemahan yang ketara ialah dari aspek kawalan hasil, perbelanjaan dan pengurusan aset. Ringkasan penemuan Audit mengenai kawalan hasil, perbelanjaan dan aset adalah seperti di **Jadual 18**.

Jadual 18
Ringkasan Penemuan Penampilan Audit

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bil. Pejabat Dilawati	Pematuhan Terhadap Peraturan												
			Kawalan Pengurusan			Kawalan Hasil			Kawalan Perbelanjaan			Kawalan Aset			
			M	TM	TB	M	TM	TB	M	TM	TB	M	TM	TB	
1.	Pejabat Tanah	1	1			1			1					1	
2.	Jabatan Kerja Raya	3		3		1	2		1	2			2	1	
3.	Jabatan Pertanian	5		5			4	1			5	5			
4.	Jabatan Perhutanan	3	1	2		2	1		3			3			
5.	Mahkamah Rendah Syariah	4		4		1	3				4	1	3		
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	2	1	1				2	1	1		1	1		
7.	Jabatan Haiwan	3	1	2		3					3	2	1		
8.	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	2		2		1	1		1	1		1	1		
9.	Pejabat KDYMM Sultan Kedah	1		1				1	1				1		
JUMLAH				4	20		9	11	4	8	4	12	13	10	1

Nota: M=Memuaskan TM=Tidak Memuaskan TB=Tidak Berkekaan(Semakan Tidak Dibuat)

15.4.1 Kawalan Pengurusan

Semakan Audit mendapati kawalan pengurusan telah dilaksanakan dengan memuaskan kecuali bagi 20 Jabatan/pejabat terdiri daripada 3 Jabatan Kerja Raya, 5 Pejabat Pertanian, 2 Pejabat Hutan, 4 Mahkamah Rendah Syariah, Jabatan Pengairan dan Saliran Bahagian Perkhidmatan Mekanikal, 2 Pejabat Haiwan, 2 Jabatan Hal Ehwal Agama dan Pejabat KDYMM Sultan Kedah. Pejabat ini tidak menyediakan Manual Prosedur Kerja dan tidak menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun.

15.4.2 Kawalan Hasil

Pemeriksaan Audit mendapati kawalan hasil di Jabatan/Pejabat yang dilawati adalah memuaskan kecuali bagi 11 pejabat yang dilawati. Pemeriksaan mengejut terhadap

panjang wang runcit, wang hasil dan lain-lain wang dalam simpanan tidak dibuat oleh 15 Jabatan/Pejabat pada tahun 2005.

15.4.3 Kawalan Perbelanjaan

Kawalan perbelanjaan di Jabatan/Pejabat yang dilawati adalah memuaskan kecuali bagi 11 Jabatan/Pejabat. Ini disebabkan Daftar Bil yang diselenggarakan adalah tidak lengkap dan kemas kini.

15.4.4 Pengurusan Aset

Pemeriksaan Audit mendapati pengurusan aset di Jabatan/Pejabat yang dilawati adalah tidak memuaskan. Sebanyak 10 Jabatan/pejabat telah tidak menguruskan aset dengan teratur. Ini kerana Daftar Harta Modal dan Daftar Inventori tidak lengkap dan kemas kini. Selain itu, Buku Log kenderaan juga tidak diselenggarakan dengan lengkap dan sempurna.

16. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pemeriksaan Penampilan Audit menunjukkan tahap pematuhan terhadap peraturan kewangan di Jabatan dan Pejabat yang dilawati masih boleh dibaiki lagi dengan mematuhi prosedur kewangan yang ditetapkan. Bagi mengatasi masalah ini, Pegawai Pengawal perlu mempertingkatkan pemantauan terhadap pengurusan kewangan Jabatannya. Kursus dan latihan berkaitan pengurusan kewangan hendaklah diberi kepada kakitangan yang terlibat supaya mereka dapat menambah kemahiran dan kefahaman mengenai penyimpanan dan penyelenggaraan rekod kewangan. Selain itu, seorang pegawai perlu bertanggungjawab terhadap pengurusan dan kawalan aset supaya pengurusannya dikendalikan mengikut prosedur yang ditetapkan.

17. PROGRAM ANAK ANGKAT

17.1 PENDAHULUAN

Program Anak Angkat telah dilaksanakan sejak tahun 2003, Ketua Audit Negara telah diberi tanggungjawab untuk mengaudit dan melaporkan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Kerajaan. Berdasarkan kepada pengauditan yang telah dijalankan adalah didapati kelemahan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Kerajaan masih berlaku sungguhpun telah sering kali ditegur oleh pihak Audit. Sehubungan dengan ini, Jabatan Audit Negara telah memutuskan untuk membantu Jabatan/Agensi berkenaan dengan melaksanakan program Anak Angkat. Melalui Program Anak Angkat beberapa

Jabatan/Agensi akan dipilih untuk diberi bimbingan dan nasihat bagi memantapkan lagi pengurusan kewangannya.

17.2 OBJEKTIF PROGRAM

Objektif program ini adalah untuk membantu Jabatan/Agensi Negeri meningkatkan tahap pengurusan kewangannya terutamanya berhubung penyelenggaraan rekod kewangan dan perakaunan.

17.3 PELAKSANAAN/PENDEKATAN

Pemilihan Anak Angkat dibuat berdasarkan Jabatan/Agensi Kerajaan yang mempunyai kelemahan pengurusan kewangan yang dikenal pasti melalui pemerhatian Audit yang sering dibangkitkan dan cadangan daripada Ketua Jabatan/Agensi yang menunjukkan inisiatif untuk memperbaiki kelemahan pengurusan kewangan Jabatannya. Pada tahun 2005, sebanyak 4 Pejabat/Agensi Kerajaan telah dipilih untuk dijadikan Anak Angkat iaitu Pejabat Tanah Kulim, Pejabat Daerah Kubang Pasu, Lembaga Muzium Negeri dan Majlis Daerah Sik. Selain itu Majlis Daerah Yan telah dipilih Program anak angkat tahun 2004 tetapi telah diteruskan hingga tahun 2005.

17.4 TATACARA PELAKSANAAN

Jabatan/Agensi yang dipilih dalam Program Anak Angkat dimaklumkan melalui surat pelantikan rasmi dan satu *entrance conference* diadakan bagi memberi penjelasan lanjut mengenai program ini. Pihak Audit juga akan mendapatkan pandangan dan maklum balas Jabatan/Agensi berkenaan mengenai aspek kelemahan yang patut diberi penekanan. Satu perancangan diadakan bagi memastikan program ini dapat dilaksanakan secara sistematik dan mencapai objektifnya. Jadual Lawatan Program Anak Angkat disediakan meliputi aktiviti Audit, tarikh dan tempoh masa lawatan serta pegawai Audit yang terlibat. Bagi memudahkan hubungan antara Jabatan Audit dengan Jabatan, *liason officer* Jabatan dilantik supaya mudah dihubungi pada bila-bila masa. Seterusnya melalui lawatan pertama, penilaian secara menyeluruh dibuat terhadap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi yang dipilih untuk mengenal pasti masalah yang dihadapi dan puncanya. Tumpuan akan diberikan kepada kelemahan paling ketara dan punca utama wujudnya masalah pengurusan kewangan. Kelemahan yang dikenal pasti dibincangkan bersama pihak pengurusan Jabatan/Agensi dengan mencadangkan langkah pembedahan/pembaikan. Pegawai dan kakitangan juga diberi bimbingan melaksanakan tugas pengurusan kewangan yang baik selaras dengan peraturan yang ditetapkan. Bagi memastikan

langkah pembaikan dan pembedulan diambil secara berterusan, lawatan ke Jabatan/Agensi dibuat sekurang-kurangnya 3 bulan sekali.

17.5 KELEMAHAN YANG DIKENAL PASTI

Hasil lawatan Audit ke Jabatan/Agensi di bawah program Anak Angkat beberapa kelemahan telah dikenal pasti seperti berikut:

- a) Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja tidak disediakan;
- b) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan;
- c) Rekod hasil tidak kemas kini atau tidak disemak oleh pegawai penyelia, antaranya Buku Tunai dan penyata penyesuaian hasil;
- d) Rekod perbelanjaan tidak lengkap atau tidak disemak oleh pegawai penyelia, antaranya Buku Vot, penyata penyesuaian perbelanjaan dan Daftar Bil;
- e) Rekod deposit tidak lengkap dan kemas kini.
- f) Penyelenggaraan rekod aset iaitu Daftar Harta Modal dan Inventori tidak memuaskan dan aset tidak mempunyai tanda pengenalan 'Hak Milik Kerajaan';
- g) Pemeriksaan aset tidak dijalankan;
- h) Aset yang tidak diperlukan atau usang belum dilupuskan; dan
- i) Buku Log kenderaan tidak kemas kini.

17.6 TINDAKAN PEMBETULAN OLEH JABATAN/AGENSI

Secara keseluruhannya Jabatan/Agensi Kerajaan menyambut baik program Anak Angkat dan telah memberi komitmen dan kerjasama yang sepatutnya. Tindakan pembedulan dan penambahbaikan yang telah dilaksanakan oleh Jabatan/Agensi Kerajaan antaranya adalah seperti berikut:

17.6.1 Jabatan/Agensi telah mengemas kini struktur organisasi terutamanya di Bahagian Kewangan bagi mewujudkan pengasingan dan pembahagian tugas yang jelas. Selain itu, pegawai dan kakitangan dihantar menghadiri kursus mengenai kewangan bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran mereka. Penyeliaan dan pemantauan oleh pegawai atasan terhadap pengurusan hasil, perbelanjaan dan aset Jabatan/Agensi Kerajaan dipertingkatkan.

17.6.2 Pejabat Tanah Kulim, Pejabat Daerah Kubang Pasu, Lembaga Muzium Negeri Kedah dan Majlis Daerah Sik dan Majlis Daerah Yan telah mewujudkan Jawatankuasa

Pengurusan Kewangan Dan Akaun bagi memantau pengurusan kewangan Jabatan/Agensi masing-masing.

17.6.3 Kelima Jabatan dan Agensi Kerajaan ini telah mengambil tindakan terhadap kelemahan kawalan hasil seperti mengeluarkan surat penurunan kuasa secara bertulis, kemasukan segera wang kutipan ke bank dan menyelenggara rekod perakaunan dengan kemas kini.

17.6.4 Pejabat Tanah Kulim, Pejabat Daerah Kubang Pasu, Lembaga Muzium Negeri Kedah dan Majlis Daerah Sik dan Majlis Daerah Yan telah mengambil tindakan menambah baik kawalan perbelanjaan, akaun deposit dan pengurusan aset. Penyelenggaraan rekod perbelanjaan seperti Buku Vot, Daftar Bil, Pesanan Tempatan dan penyata penyesuaian telah dibuat dengan kemas kini. Rekod mengenai akaun deposit juga telah diselenggarakan dengan sempurna. Manakala bagi pengurusan aset, daftar harta modal, inventori telah disediakan dan pemeriksaan terhadap aset telah dijalankan.

17.6.5 Majlis Daerah Yan telah pun mengambil tindakan bagi menyediakan dan mengemas kini Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja. Selain itu daftar harta modal, inventori dan daftar bil juga telah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

17.7 PENCAPAIAN

Pada akhir tahun 2005, kelima Jabatan dan Agensi Kerajaan ini telah menunjukkan peningkatan yang baik dalam pengurusan kewangan berbanding tahun sebelumnya. Jabatan dan Agensi Kerajaan ini juga menganggap program ini telah membantunya mewujudkan pengurusan kewangan yang baik. Oleh itu adalah wajar program anak angkat ditamatkan kerana Jabatan dan Agensi Kerajaan ini telah berjaya mengurus kewangan dan rekod perakaunan dengan teratur dan kemas kini.

17.8 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Kerajaan di bawah Program Anak Angkat adalah jauh lebih baik berbanding tahun sebelumnya. Jabatan/Agensi Kerajaan ini telah berjaya mempertingkatkan pengurusan kewangannya melalui program Anak Angkat. Oleh itu, adalah diharapkan supaya Jabatan/Agensi Kerajaan tersebut mengekalkan prestasinya.

BAHAGIAN III

***BADAN BERKANUN NEGERI,
MAJLIS AGAMA ISLAM DAN
PIHAK BERKUASA TEMPATAN***

BAHAGIAN III
BADAN BERKANUN NEGERI, MAJLIS AGAMA ISLAM
DAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN

18. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit akaun Agensi Negeri yang terdiri daripada Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan. Selain mengesahkan akaun, pengauditan terhadap pengurusan kewangan juga dijalankan. Tujuan pengauditan pengurusan kewangan adalah bagi melaporkan prestasi pengurusan kewangan Agensi berkenaan. Pada tahun 2005, isu yang dibangkitkan di Bahagian ini adalah berkaitan pengurusan kewangan Majlis Daerah Pendang dan Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah.

19. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

19.1 Sehingga akhir tahun 2005 ada 11 Badan Berkanun Negeri, 11 Pihak Berkuasa Tempatan dan satu Majlis Agama Islam yang mana Penyata Kewangannya diaudit oleh Jabatan Audit Negara. Daripada jumlah tersebut, Penyata Kewangan bagi 2 Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan satu Pihak Berkuasa Tempatan diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Manakala 9 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 10 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan diaudit oleh firma audit swasta yang dilantik bagi pihak dan di bawah arahan Ketua Audit Negara. Pelantikan firma audit swasta adalah di bawah kuasa Ketua Audit Negara sebagaimana yang dinyatakan dalam Seksyen 7(3) Akta Audit 1957.

19.2 Bagi memastikan firma audit swasta menjalankan pengauditan selaras dengan arahan yang ditetapkan, Jabatan Audit Negara memantau sebelum, semasa dan selepas pengauditan dilaksanakan. Sebelum pengauditan dijalankan, firma audit swasta dikehendaki menyediakan Memorandum Perancangan Audit dengan menyatakan antaranya, pendekatan Audit dan tempoh pengauditan. Melalui memorandum ini, Jabatan Audit Negara dapat memastikan firma audit swasta mempunyai pendekatan dan liputan Audit yang mencukupi untuk menjalankan pengauditan serta memastikan pengauditan dijalankan bagi tempoh yang ditetapkan. Pada akhir pengauditan, firma audit swasta dikehendaki mengemukakan penemuan Audit berserta fail kerja, laporan terperinci dan

laporan juruaudit mengenai Penyata Kewangan yang diaudit. Fail kerja akan disemak untuk memastikan perkara material dibangkitkan, bukti audit mencukupi dan memuaskan serta mengikut format. Setiap akhir tahun, prestasi semua firma audit swasta dinilai dan akan diambil kira sebagai asas membuat keputusan untuk ditawarkan bagi pengauditan Penyata Kewangan seterusnya.

20. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

Mengikut undang-undang, semua Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan hendaklah diserahkan kepada Ketua Audit Negara untuk pengauditan mengikut tempoh yang ditetapkan. Pada keseluruhannya, penyerahan Penyata Kewangan Agensi berkenaan adalah menepati kehendak undang-undang yang berkaitan. Semua Agensi Kerajaan Negeri Kedah telah memberikan komitmen yang baik dengan menyerahkan Penyata Kewangan yang kemas kini mengikut tempoh yang ditetapkan. Maklumat lanjut mengenai kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Agensi Negeri sehingga akhir bulan Mei 2006 adalah seperti di **Lampiran III**.

21. PERSIJILAN PENYATA KEWANGAN

Pengauditan Penyata Kewangan Agensi dijalankan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Agensi menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pendapat yang dikeluarkan terhadap Penyata Kewangan adalah dijelaskan melalui persijilan iaitu sama ada Sijil Tanpa Teguran, Berteguran, *Adverse* atau *Disclaimer*. Sehingga akhir bulan Mei 2006, Penyata Kewangan 14 Agensi Negeri memperolehi Sijil Tanpa Teguran dan 9 Agensi memperolehi Sijil Berteguran sebagaimana butiran lanjut di **Jadual 19**.

Jadual 19**a) Penyata Kewangan Agensi Negeri
Yang Diberi Sijil Tanpa Teguran**

Bil.	Nama Agensi	Tahun Akaun	Jumlah
1.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2004	1
2.	Lembaga Tabung Pegawai Masjid Negeri Kedah	2003-2004	2
3.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2003	1
4.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	2003	1
5.	Institut Agama Islam Negeri Kedah	2003-2004	2
6.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2003-2004	2
7.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2003-2004	2
8.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2002-2003	2
9.	Majlis Bandaraya Alor Star	2004	1
10.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	2004	1
11.	Majlis Perbandaran Kulim	2004	1
12.	Majlis Perbandaran Langkawi Bandaraya Pelancongan	2004	1
13.	Majlis Daerah Bandar Baharu	2004	1
14.	Majlis Daerah Padang Terap	2004	1
Jumlah			19

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

**b) Penyata Kewangan Agensi Negeri
Yang Diberi Sijil Berteguran**

Bil.	Nama Agensi	Tahun Akaun	Jumlah
1	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	2003	1
2.	Majlis Sukan Negeri	2004	1
3.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2004	1
4.	Perbadanan Perpustakaan Negeri Kedah	2001-2003	3
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	2004	1
6.	Majlis Daerah Baling	2004	1
7.	Majlis Daerah Yan	2004	1
8.	Majlis Daerah Sik	2004	1
9.	Majlis Daerah Pendang	2004	1
Jumlah			11

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

22. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menyatakan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri yang disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga bulan Mei 2006, sebanyak **25** Penyata Kewangan Agensi Kerajaan Negeri yang telah disahkan masih belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Maklumat mengenai Penyata Kewangan Agensi yang belum dibentangkan adalah seperti di **Jadual 20**.

Jadual 20
Penyata Kewangan Agensi Yang Belum Dibentangkan

Bil.	Akaun	Tahun Akaun	Jumlah
1.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah	1998 - 2003	6
2.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	1999 - 2004	6
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2004	1
4.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2004	1
5.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	1999 - 2003	5
6.	Institut Agama Islam Negeri Kedah	2004	1
7.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2003	1
8.	Lembaga Tabung Pegawai-pegawai Masjid Negeri Kedah	2004	1
9.	Majlis Perbandaran Kulim	2004	1
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	2004	1
11.	Majlis Daerah Yan	2004	1
Jumlah			25

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

23. PRESTASI KEWANGAN

23.1 KEDUDUKAN KEWANGAN AGENSI NEGERI

23.1.1 Analisis terhadap prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2004 mendapati 10 Agensi mencatatkan surplus manakala 2 Agensi mencatatkan defisit.

Agensi yang mencatatkan defisit adalah Majlis Sukan Negeri Kedah dan Institut Agama Islam Negeri Kedah. Analisis Audit berdasarkan Lembaran Imbangan Agensi mendapati 11 Agensi termasuk Majlis Agama Islam mempunyai aset semasa bersih antara RM0.16 juta hingga RM158.80 juta. Bagaimanapun, satu Agensi Negeri telah mengalami Liabiliti Semasa melebihi Aset Semasa berjumlah RM0.39 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri adalah seperti di **Jadual 21**.

Jadual 21
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2004

Bil.	Nama Agensi	Penyata Pendapatan			Lembaran Imbangan		
		Hasil (RM Juta)	Belanja (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	0.24	0.08	0.16	9.60	0.007	9.59
2.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	3.47	1.93	1.54	32.95	0.02	32.93
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	97.50	90.06	7.44	460.44	301.64	158.80
4.	Lembaga Maktab Mahmud Negeri Kedah	10.80	10.62	0.18	1.86	0.47	1.39
5.	Lembaga Tabung Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.64	0.52	0.12	4.64	0.03	4.61
6.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2.58	1.67	0.91	1.93	0.04	1.89
7.	Yayasan Islam Negeri Kedah*	2.11	1.80	0.31	57.22	14.78	42.44
8.	Majlis Sukan Negeri Kedah	3.97	4.36	(0.39)	0.16	0.56	(0.40)
9.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	4.94	2.95	1.99	24.16	3.94	20.22
10.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	25.04	21.49	3.55	38.47	0.43	38.04
11.	Institut Agama Islam Negeri Kedah	7.40	8.02	(0.62)	1.53	0.45	1.08
12.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah	4.85	4.54	0.31	0.86	0.70	0.16
Jumlah		163.54	148.04	15.50	633.82	323.07	310.75

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Nota : * Penyata Kewangan belum diaudit

23.1.2 Analisis terhadap Penyata Pendapatan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) bagi tahun berakhir 31 Disember 2004 mendapati 4 PBT mengalami defisit manakala 7 lagi mengalami surplus. Manakala analisis Audit berdasarkan Lembaran Imbangan

mendapati 10 PBT mempunyai harta semasa bersih antara RM1.63 juta hingga RM37.48 juta. Bagaimanapun, satu Majlis telah mengalami Liabiliti Semasa melebihi Aset Semasa berjumlah RM0.32 juta.

23.1.3 Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 22**.

Jadual 22
Prestasi Kewangan Agensi Pihak Berkuasa Tempatan
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2004

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan			Lembaran Imbangan		
		Hasil (RM Juta)	Belanja (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Star	44.69	42.04	2.65	43.80	21.01	22.79
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	40.19	30.30	9.89	59.67	22.19	37.48
3.	Majlis Perbandaran Kulim	20.12	19.87	0.25	30.20	2.84	27.36
4.	Majlis Perbandaran Langkawi	10.87	9.93	0.94	9.02	2.89	6.13
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	9.54	8.70	0.84	18.07	2.17	15.90
6.	Majlis Daerah Baling	9.81	9.70	0.11	18.98	0.61	18.37
7.	Majlis Daerah Bandar Baharu	3.90	4.08	(0.18)	0.51	0.83	(0.32)
8.	Majlis Daerah Yan	4.56	5.24	(0.68)	7.07	0.34	6.73
9.	Majlis Daerah Padang Terap	3.79	4.09	(0.30)	1.76	0.13	1.63
10.	Majlis Daerah Sik	3.72	2.96	0.76	5.65	0.14	5.51
11.	Majlis Daerah Pendang	5.39	5.95	(0.56)	9.50	0.24	9.26
Jumlah		156.58	142.86	13.72	204.23	5339	150.84

Sumber : Rekod Jabatan Audit Negara

23.1.4 TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN **PIHAK BERKUASA TEMPATAN**

Analisis terhadap Lembaran Imbangan mendapati kesemua Pihak Berkuasa Tempatan telah mengalami peningkatan tunggakan cukai taksiran pada tahun 2004 berbanding dengan tahun 2003 iaitu kenaikan tunggakan melebihi di antara RM0.01 juta dan RM5.11 juta. Kedudukan tunggakan hasil cukai taksiran bagi Pihak Berkuasa Tempatan adalah seperti di **Jadual 23**.

Jadual 23
Tunggakan Hasil Cukai Taksiran Bagi Tahun 2003 Dan 2004

Bil.	Nama Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun 2003 (RM Juta)	Tahun 2004 (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Star	19.32	20.78	1.46
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	14.38	19.49	5.11
3.	Majlis Perbandaran Kulim	6.68	7.75	1.07
4.	Majlis Perbandaran Langkawi	5.24	5.78	0.54
5.	Majlis Daerah Kubang Pasu	2.84	3.20	0.36
6.	Majlis Daerah Baling	0.92	0.97	0.05
7.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.20	0.21	0.01
8.	Majlis Daerah Yan	0.32	0.37	0.05
9.	Majlis Daerah Padang Terap	0.11	0.13	0.02
10.	Majlis Daerah Sik	0.24	0.31	0.07
11.	Majlis Daerah Pendang	0.32	0.52	0.20

Sumber : Rekod Jabatan Audit Negara

PERBADANAN PERPUSTAKAAN AWAM NEGERI

PENGURUSAN KEWANGAN

24. LATAR BELAKANG

24.1 Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah (Perbadanan) telah ditubuhkan di bawah Enakmen Bil. 7 Tahun 1972. Tujuan penubuhan Perbadanan ini adalah untuk meningkatkan kesedaran orang ramai terhadap ilmu pengetahuan. Bagi mencapai tujuan tersebut, Perbadanan telah mewujudkan perpustakaan di mana orang ramai boleh mendapatkan bahan bacaan atau pun bahan rujukan. Di samping itu, perpustakaan ini juga menyediakan khidmat pinjaman buku serta bahan bacaan, kemudahan teknologi maklumat serta menyediakan projek khidmat masyarakat.

24.2 Pembiayaan operasi Perbadanan adalah terdiri daripada wang bantuan daripada Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan dan juga Kumpulan Wang Tabung Perbadanan. Pada tahun 2005, jumlah pembiayaan yang diterima adalah berjumlah RM5.0 juta. Daripada jumlah tersebut, sumbangan Kerajaan Negeri Kedah adalah berjumlah RM3.5 juta manakala pembiayaan daripada Kerajaan Persekutuan pula berjumlah RM1.5 juta. Menurut rekod kewangannya, sehingga akhir tahun 2005, jumlah keseluruhan perbelanjaan Perbadanan adalah berjumlah RM4.62 juta.

25. OBJEKTIF DAN SKOP PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menentukan sama ada Perbadanan mematuhi peraturan dan prosedur kewangan serta wujud kawalan dalaman yang berkesan terhadap pengurusan hasil, perbelanjaan, amanah, aset dan inventori. Selain itu, pengauditan ini juga adalah untuk menentukan sama ada rekod yang berkaitan telah diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Skop pengauditan adalah meliputi dokumen dan rekod kewangan bagi tahun 2005. Di samping itu, temu bual dan perbincangan dengan pegawai yang bertanggungjawab juga telah diadakan.

26. PENEMUAN AUDIT

26.1 KAWALAN HASIL

Pada tahun 2005, pendapatan Perbadanan adalah berjumlah RM5.17 juta yang terdiri

daripada geran Kerajaan Negeri/Persekutuan dan hasil perbadanan daripada bayaran pendaftaran dan langganan, denda, penggunaan internet, bayaran fotostat dan faedah simpanan tetap. Pemeriksaan Audit terhadap kawalan hasil mendapati perkara seperti berikut:

26.1.1 Surat Penurunan Kuasa

Mengikut Arahan Perbendaharaan 69, kebenaran secara bertulis hendaklah diberi kepada pegawai yang menerima wang. Pihak Audit mendapati Perbadanan ada memberi kebenaran secara bertulis kepada kakitangan yang terlibat memungut hasil seperti yang dikehendaki oleh Arahan Perbendaharaan.

26.1.2 Kutipan Hasil Perpustakaan Pusat Alor Star

Perkhidmatan Pusat Alor Star telah membuat kutipan hasil secara berkomputer sejak dari tahun 1998 lagi. Menurut rekod tahun 2005, jumlah pungutan hasil Perpustakaan Pusat Alor Star adalah berjumlah RM43,258.

26.1.3 Kutipan Hasil Perpustakaan Cawangan

Dan Desa Siber Ilmu Kuala Kedah

Kutipan hasil bagi empat buah perpustakaan Cawangan bagi Cawangan Sungai Petani, Jitra, Kulim, Baling dan juga Desa Siber Ilmu Kuala Kedah tidak dapat disahkan kerana dokumen mengenai kutipan ini tidak dikemukakan untuk auditan. Daripada temu bual yang dijalankan pihak Audit dimaklumkan bahawa pegawai kutipan di peringkat berkenaan tidak mengemukakan penyata kutipan harian atau bulanan ke peringkat Perkhidmatan Pusat Alor Star. Kutipan yang dibuat oleh Cawangan berkenaan telah dibankkan terus ke dalam akaun kutipan. Bagi memudahkan untuk membuat kawalan, Perbadanan perlu memastikan setiap Cawangan dan Desa Siber Ilmu menyediakan penyata berkenaan. Semakan Audit ke atas penyata bank tahun 2005 mendapati jumlah kutipan oleh empat Cawangan dan Desa Siber Ilmu adalah berjumlah RM76,784.

26.1.4 Serahan Wang Ke Bank

Arahan Perbendaharaan 78, telah menetapkan bahawa kutipan tunai yang melebihi RM500 hendaklah dibankkan selewat-lewatnya pada keesokan hari. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati Perbadanan mengambil masa antara 1 hingga 20 hari untuk memasukkan wang kutipan ke bank. Semakan Audit seterusnya mendapati, jumlah wang yang dikutip tidak dibankkan sepenuhnya setiap hari.

26.1.5 Penyemakan Slip Bayar masuk Bank

Arahan Perbendaharaan 80(e), menghendaki pegawai yang bertanggungjawab ke atas kemasukan wang ke bank supaya menyemak slip bayaran masuk selepas kutipan dimasukkan ke dalam bank. Ianya bertujuan bagi memastikan jumlah yang dimasukkan ke bank adalah bersamaan dengan rekod penyerahan wang. Semakan Audit terhadap 8 slip bank pada bulan November 2005 mendapati tidak ada bukti semakan oleh pegawai dilakukan.

26.1.6 Buku Tunai Terimaan

Buku Tunai Terimaan merupakan rekod penting yang digunakan bagi merekod pungutan hasil. Arahan Perbendaharaan 145 menghendaki pemungut yang menerima wang awam menyelenggara satu buku tunai bagi merekodkan semua terimaan. Setiap pungutan hasil hendaklah direkodkan dengan lengkap dan kemas kini ke dalam buku ini. Pemungut juga hendaklah memastikan semua catatan pada buku ini diselenggarakan dengan betul. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati Perbadanan tidak menyelenggara satu buku tunai cerakinan bagi merekodkan semua terimaan yang diterimanya.

26.1.7 Penyata Penyesuaian Bank Terimaan

Pada penghujung setiap bulan, buku tunai perlu disemak dengan Penyata Bank sebelum penyata penyesuaian bank dapat disediakan. Sebarang perselisihan baki yang wujud antara Buku Tunai dan Penyata Bank hendaklah ditentukan kesahihannya. Semakan Audit terhadap penyata bank mendapati Penyata Penyesuaian Bank yang disediakan adalah tidak tepat kerana buku tunai tidak disediakan dan baki yang digunakan dalam menyediakan penyata penyesuaian bank adalah baki dari Penyata Bank.

26.1.8 Daftar Mel

Arahan Perbendaharaan 71 menghendaki Daftar Mel diselenggara bagi merekod terimaan wang, dokumen atau barangan berharga yang diterima melalui pos. Semua terimaan melalui mel hendaklah dicatatkan ke dalam Daftar Mel. Semakan Audit mendapati Perbadanan telah menyediakan dan menyelenggara daftar mel ini dengan lengkap dan teratur seperti yang dikehendaki peraturan.

26.1.9 Penyesuaian Hasil Cawangan Tidak Dibuat

Penyesuaian antara jumlah pungutan hasil yang dipungut dan dibankkan di peringkat Cawangan tidak dibuat. Pihak Perkhidmatan Pusat yang bertempat di Ibu Pejabat

Perbadanan, Alor Star hanya menerima salinan slip kemasukan bank tanpa dokumen sokongan lain dari Cawangan. Tanpa dokumen sokongan ini pihak Perkhidmatan Pusat Alor Star tidak dapat memastikan jumlah sebenar hasil yang telah dikutip oleh setiap Cawangan dengan jumlah yang telah dibankkan.

26.1.10 Pemeriksaan Mengejut

Arahan Perbendaharaan 309 menghendaki Ketua Jabatan melakukan pemeriksaan mengejut sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh enam bulan terhadap peti wang tunai, setem dan lain-lain barang berharga. Satu Daftar Pemeriksaan Mengejut hendaklah diselenggara bagi merekodkan hasil pemeriksaan yang telah dijalankan. Semakan Audit mendapati daftar tersebut tidak diselenggarakan dan pemeriksaan mengejut tidak dibuat sebagaimana dikehendaki peraturan.

Pada pendapat Audit, kawalan pengurusan hasil Perbadanan adalah tidak memuaskan. Ini adalah kerana kutipan hasil tidak dibankkan sepenuhnya serta buku tunai hasil dan slip bayaran masuk bank tidak dikemukakan kepada pihak Ibu Pejabat untuk semakan.

26.2 KAWALAN PERBELANJAAN

Kawalan perbelanjaan merupakan aspek penting dalam pengurusan kewangan sesebuah organisasi. Peruntukan yang diluluskan perlu dikawal supaya perbelanjaan dibuat mengikut tujuan yang ditentukan serta diperakaunkan dengan betul dan kemas kini. Selain itu, perbelanjaan hendaklah dilakukan mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan supaya perolehan dapat diuruskan dengan cekap dan berkesan. Pada tahun 2005, Perbadanan telah membelanjakan sejumlah RM4.62 juta untuk emolumen, bil utiliti, pembelian peralatan dan kelengkapan pejabat serta pembelian buku. Pemeriksaan Audit terhadap kawalan perbelanjaan mendapati perkara berikut:

26.2.1 Panjar

Sesebuah pejabat perlulah mewujudkan panjar bagi membolehkan perbelanjaan runcit dibuat. Jumlah panjar yang perlu diperuntukkan adalah bergantung pada keperluan pejabat. Peraturan mewujudkan panjar adalah mengikut Arahan Perbendaharaan 111. Temu bual Audit terhadap perkara ini mendapati panjar telah diwujudkan di Cawangan Jitra, Sungai Petani, Baling dan Kulim. Bagaimanapun, Perpustakaan Pusat Negeri Kedah di Alor Star tidak mengendalikan panjar untuk kemudahan belanja runcit pada tahun 2005 dan tahun yang terdahulu.

26.2.2 Buku Vot

Buku Vot merupakan satu rekod kewangan yang perlu diselenggarakan mengikut kehendak Arahan Perbendaharaan 95 bagi mengurus dan mengawal perbelanjaan sesuatu Pejabat. Semua butiran mengenai bayaran dan tanggungan hendaklah direkodkan dengan lengkap dalam buku ini. Semakan Audit mendapati buku vot tidak dikawal atau disediakan dengan sempurna sebagaimana yang ditetapkan oleh peraturan. Antara perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

- a) Semua bayaran bagi perkhidmatan, bekalan dan pembelian aset dan perbelanjaan bagi tahun 2005 tidak dipertanggungjawabkan terlebih dahulu dalam vot yang berkenaan. Amalan sedemikian adalah bertentangan dengan Arahan Perbendaharaan 95.
- b) Tiada bukti yang menunjukkan semakan oleh Ketua Pejabat atau seorang pegawai kanan yang diberi kuasa dibuat pada buku vot selepas sesuatu perbelanjaan dikenakan (dicajkan) dalam buku itu. Satu tandatangan ringkas Ketua Pejabat atau wakilnya yang diberi kuasa perlu dibuat apabila suatu perbelanjaan atau tanggungan dibuat dalam buku vot sebagai bukti ianya telah diluluskan dan diperakukan sah oleh Jabatan.
- c) Amaun dalam ruangan 'perbelanjaan bersih' dan 'baki masih ada' dicatatkan dengan menggunakan pensel. Mengikut peraturan, setiap catatan di dalam buku vot perlu menggunakan dakwat kekal.

26.2.3 Daftar Bil

Mengikut Arahan Perbendaharaan 103, Daftar Bil perlu diselenggarakan bagi merekodkan setiap bil yang diterima untuk dijelaskan dalam tempoh sebulan dari tarikh bil diterima. Semakan Audit mendapati Perbadanan tidak menyediakan daftar tersebut. Walau bagaimanapun, Perbadanan ada menyelenggarakan dokumen 'bil-bil yang belum dibayar' secara bulanan. Semakan Audit ke atas dokumen berkenaan mendapati sehingga bulan Disember 2005 sejumlah 134 bil yang bernilai RM917,683 masih belum dibayar. Daripada jumlah tersebut sejumlah RM696,065 merupakan bil yang diterima pada tahun 2004. Semakan Audit seterusnya mendapati, tempoh kelewatan pembayaran adalah antara 2 bulan hingga 9 bulan.

26.2.4 Baucar Bayaran

Semakan Audit terhadap proses penyediaan baucar bayaran mendapati kawalan dan proses penyediaan baucar bayaran adalah tidak begitu kemas. Arahan Perbendaharaan 99(h) menyebut bahawa baucar bayaran hendaklah mengandungi tandatangan ringkas pegawai yang memperakui baucar berkenaan. Semakan Audit terhadap baucar bayaran yang dibuat pada tahun 2005 mendapati tiada tandatangan

ringkas diturunkan pada ruangan baucar yang disediakan oleh pegawai yang menyedia dan menyemak butiran baucar berkenaan.

26.2.5 Penyata Penyesuaian Bank Bayaran

Semakan Audit terhadap akaun bank bagi perbelanjaan Perbadanan mendapati, terdapat perbezaan sejumlah RM3,806 yang belum diselesaikan. Pihak Audit dimaklumkan perbezaan ini telah wujud sejak tahun 2000.

Pada pendapat Audit, kawalan perbelanjaan Perbadanan tidak memuaskan kerana penyelenggaraan rekod kewangan yang tidak mengikut peraturan dan juga lambat membuat bayaran bil.

26.3 PENGURUSAN AKAUN AMANAH

26.3.1 Pengurusan Akaun Pinjaman Kenderaan

Perbadanan telah mewujudkan satu akaun pinjaman untuk membeli kenderaan bagi kemudahan kepada kakitangannya. Sejumlah RM50,000 telah diperuntukkan bagi tujuan berkenaan dan pinjaman yang dikeluarkan adalah untuk membeli motosikal sahaja. Semakan Audit mendapati sehingga akhir tahun 2005 sebanyak 18 pinjaman yang mempunyai baki RM31,988.

Baki yang masih ada dalam akaun pinjaman pada tahun 2005 adalah berjumlah RM31,988. Ini bermakna bayaran perkhidmatan bagi tahun 2005 dan tahun sebelumnya yang berjumlah RM26,970 masih belum dikreditkan ke akaun hasil. Butirannya adalah seperti berikut:

Baki Pokok Pinjaman Yang Telah Dikeluarkan	:	RM44,982
(+) Baki Pada 31 Disember 2005	:	RM31,988
	:	RM76,970
(-) Peruntukan Akaun Pinjaman	:	RM50,000
Jumlah Yang Perlu Dikreditkan Ke Akaun Hasil	:	RM26,970

26.3.2 Pendahuluan Diri

Kumpulan Wang Pendahuluan Diri ditubuhkan bertujuan memberi pendahuluan kepada pegawai awam bagi membuat perbelanjaan aktiviti rasmi dan ianya perlu dijelaskan mengikut tempoh yang ditetapkan pada surat kelulusan. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati sejumlah RM5,500 wang pendahuluan diri masih belum

dijelaskan. Pihak Audit dimaklumkan Pendahuluan Diri ini diberikan kepada pegawai Perbadanan bagi urusan rasmi kakitangannya pada tahun 1990.

Pada pendapat Audit, urusan akaun amanah Perbadanan perlu dikemaskinikan.

26.4 PENGURUSAN ASET

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1991, harta modal dan inventori hendaklah diurus dengan cekap dan sempurna. Semua pembelian harta modal hendaklah direkod dan dikawal bagi memudahkan pengesanan pergerakannya dan mengelak daripada disalahgunakan. Pemeriksaan Audit terhadap pengurusan aset dan inventori mendapati perkara berikut:

26.4.1 Harta Modal Dan Inventori

Pemeriksaan Audit terhadap Harta Modal dan Inventori mendapati perkara-perkara berikut:

- a) Kad Harta Modal hanya diselenggarakan kepada alatan dan kelengkapan komputer sahaja. Manakala bagi aset yang lain seperti kenderaan tidak didaftarkan di dalam kad harta modal.
- b) Nombor siri pendaftaran hanya dicatat pada alatan dan kelengkapan komputer sahaja dan tidak pada aset yang lain.
- c) Tiada sebarang catatan pada 'ruangan pemeriksaan fizikal' pada kad harta modal ataupun pada kad inventori. Oleh itu, pihak Audit berpendapat tiada pemeriksaan fizikal terhadap aset atau inventori pernah dibuat.

26.4.2 Pelupusan Buku

Mengikut jawapan kepada Surat Pengurusan yang bertarikh 21 Februari 2004, senarai buku-buku yang berjumlah RM4 juta sedang dalam proses untuk dilupuskan oleh Lembaga Pelupusan. Walau bagaimanapun sehingga akhir tahun 2005 tindakan melupuskan belum diambil.

26.4.3 Kenderaan Perbadanan

Perbadanan mempunyai lapan buah kenderaan yang terdiri daripada lima buah kenderaan untuk kegunaan perpustakaan bergerak, dua buah kenderaan untuk e-pustaka dan sebuah van untuk kegunaan am. Pemeriksaan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

a) Fail sejarah Kenderaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil.2 Tahun 1980 Perkara 1.2 menggariskan bahawa setiap kenderaan perlulah disediakan dengan satu fail sejarah bagi merekodkan sejarah pemilikan dan penyelenggaraan kenderaan termasuk menyimpan maklumat dan data Perakuan Pendaftaran Hak milik (Geran). Semakan Audit mendapati Perbadanan belum lagi mewujudkan fail berkenaan.

b) Penyelenggaraan Buku Log Kenderaan

Mengikut perenggan 7.3.2 Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 mengenai penyelenggaraan Buku Log, jumlah jarak perjalanan yang dibuat dan butiran penggunaan bahan api perlu dicatatkan di ruangan yang disediakan. Pekeliling yang sama juga menghendaki pegawai yang diberi kuasa memeriksa Buku Log dan menandatangani pada akhir setiap minggu. Pemeriksaan Audit terhadap Buku Log kenderaan Perbadanan mendapati perkara berikut:

- i) Bekalan minyak diesel dan minyak pelincir kepada beberapa buah kenderaan tidak direkodkan dalam Buku Log.
- ii) Cerakinan penggunaan minyak tidak disediakan.
- iii) Buku Log tidak diperiksa oleh Ketua Jabatan setiap minggu atau bulanan.
- iv) Salinan asal Buku Log tidak diceraikan untuk pemeriksaan dan simpanan dalam fail pejabat.

Pada pendapat Audit, Perbadanan perlu mengemas kini rekod menurut peraturan yang ditetapkan.

26.5 KAWALAN PENGURUSAN

Kecekapan dan keberkesanan operasi Perbadanan bergantung kepada struktur organisasi yang jelas, sistem dan prosedur yang baik dan praktikal dan latihan secara berterusan kepada kakitangan. Hasil semakan Audit terhadap kawalan pengurusan mendapati perkara seperti berikut.

26.5.1 Struktur Organisasi

Arahan Perkhidmatan Bab I menghendaki semua Jabatan menyediakan carta organisasi dan carta berkenaan perlu dipamerkan. Tujuannya adalah bagi memudahkan kakitangan dan orang awam memahami kedudukan dan susunan perjawatan di

sesebuah pejabat. Pemeriksaan Audit terhadap perkara ini mendapati carta organisasi ada disediakan dan dipamerkan.

Pentadbiran dan pengurusan kewangan Perbadanan diketuai oleh seorang Pustakawan Gred S41 yang memegang jawatan Pengarah Gred S48. Perbadanan telah mewujudkan 57 jawatan tetap dengan pengisian seramai 56 kakitangan. Selain itu Perbadanan mempunyai 4 jawatan kontrak dan 67 jawatan sementara yang telah diisi sepenuhnya. Struktur organisasi Perbadanan mempunyai 4 Bahagian Utama iaitu Bahagian Khidmat Pengurusan, Bahagian Pembinaan Koleksi, Bahagian Perkhidmatan Perpustakaan Dan Maklumat dan Bahagian Rangkaian Perpustakaan. Perbadanan juga telah mewujudkan Cawangan di setiap daerah dalam Negeri Kedah termasuk Perpustakaan Desa.

26.5.2 Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun

Setiap Jabatan dikehendaki menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun. Antara bidang kuasa Jawatankuasa ini ialah membantu Pegawai Pengawal mengawasi, mengesan, dan menyelia semua urusan kewangan supaya menepati kehendak prosedur kewangan. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati Perbadanan belum lagi menubuhkan jawatankuasa berkenaan seperti mana kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 2004.

26.5.3 Latihan Untuk Kakitangan

Kursus dan latihan yang berkesan adalah penting untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran kakitangan terhadap pengurusan kewangan. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati pihak Perbadanan telah memberikan kursus dan mengadakan latihan yang memuaskan kepada kakitangannya. Perbadanan turut mengadakan kursus Pengurusan Kewangan kepada kakitangannya bagi menambahkan pengetahuan dan kemahiran mengurus kewangan Perbadanan. Pada tahun 2005, seramai 4 orang pegawai Bahagian Kewangan Perbadanan telah dihantar mengikuti kursus Pengurusan Kewangan yang dikendalikan oleh Perbadanan Perpustakaan Awam Negara, Kuala Lumpur. Secara keseluruhannya, kursus tersebut telah berjaya memberi pendedahan yang sesuai bagi meningkatkan kualiti pengurusan kewangan Perbadanan.

Pada pendapat Audit, kawalan pengurusan Perbadanan berkaitan perjawatan dan pemantauan kerja masih belum memuaskan.

27. RUMUSAN DAN SYOR

Secara keseluruhannya, pengurusan kewangan Perbadanan tidak memuaskan. Kelemahan yang dilaporkan perlu diambil perhatian yang sewajarnya. Kawalan terhadap rekod hasil perlulah dipertingkatkan. Di samping itu, kawalan terhadap perbelanjaan perlu diuruskan dengan sempurna dan mengikut peraturan. Rekod perbelanjaan perlu disedia dan dikemaskinikan. Pemantauan terhadap harta milik Perbadanan seperti aset/inventori dan kenderaan perlu dibuat dengan sewajarnya. Rekod aset/inventori dan kenderaan perlu diselenggarakan bagi kemudahan rujukan di masa hadapan. Tindakan yang segera perlu diambil bagi mengatasi beberapa perkara yang dibangkitkan supaya dapat membantu Perbadanan memperbaiki serta memantapkan lagi kawalan dan pengurusan kewangannya.

MAJLIS DAERAH PENDANG

PENGURUSAN KEWANGAN

28. LATAR BELAKANG

Majlis Daerah Pendang telah ditubuhkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) yang bertanggungjawab di dalam menyediakan perkhidmatan asas kepada penduduk di daerah berkenaan seperti menjaga kebersihan, pembinaan dan penyelenggaraan jalan, bangunan dan lain-lain. Hasil utama Majlis terdiri daripada cukai pintu, sewa bangunan/gerai, pengeluaran lesen dan lain-lain bayaran perkhidmatan di samping pendapatan daripada pemberian Kerajaan Persekutuan. Pada tahun 2005, jumlah pungutan hasil Majlis adalah RM3.21 juta dan perbelanjaan berjumlah RM3.85 juta.

29. OBJEKTIF DAN SKOP PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menentukan sama ada peraturan dan prosedur kewangan telah dipatuhi berhubung dengan pengurusan hasil, perbelanjaan, akaun amanah/deposit dan aset serta rekod diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Pengauditan dijalankan dengan pemeriksaan rekod kewangan dan fail berkaitan urusan niaga bagi tahun 2005 di samping mengadakan perbincangan dengan pegawai Majlis yang bertanggungjawab.

30. PENEMUAN AUDIT

30.1 KAWALAN HASIL

Sumber kewangan Majlis yang utama terdiri daripada kutipan cukai taksiran, sewa gerai, pelbagai lesen perniagaan, bayaran perkhidmatan dan pelbagai kutipan. Majlis Daerah Pendang membuat kutipan hasil taksiran, lesen dan sewa secara berkomputer semenjak tahun 1990 lagi. Pada tahun 2005, pungutan hasil Majlis berjumlah RM3.21 juta. Pemeriksaan Audit terhadap pengurusan hasil adalah bagi menentukan semua pungutan telah dikawal dengan sempurna dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. Hasil pemeriksaan Audit mendapati kedudukan seperti berikut:

30.1.1 Kebenaran Memungut Hasil

Mengikut Arahan Perbendaharaan 69, Pegawai Pengawal hendaklah menurunkan kuasanya secara bertulis kepada semua pegawai yang bertanggungjawab terhadap

pengurusan kewangan. Tujuannya adalah bagi mewujudkan kawalan dalaman terhadap kutipan hasil. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati Yang Dipertua Majlis telah menurunkan kuasa secara bertulis kepada pegawai yang dipertanggungjawabkan bagi memungut hasil dan menguruskan rekod berkaitan.

30.1.2 Pengasingan Tugas

Pengasingan tugas adalah satu aspek penting kawalan dalaman bagi Majlis. Pemeriksaan Audit mendapati pengasingan tugas tidak dilaksanakan kerana pegawai yang ditugaskan di kaunter untuk membuat pungutan hasil, menandatangani resit, memasukkan pungutan hasil harian ke bank adalah pegawai yang sama. Pegawai berkenaan juga telah diberi kebenaran bertulis untuk menerima wang selaras dengan Arahan Perbendaharaan 69. Pegawai yang ditugaskan untuk menyelenggarakan buku tunai dan lain-lain rekod kewangan tidak diberi.

30.1.3 Kawalan Borang Hasil

Arahan Perbendaharaan 67, menghendaki borang hasil yang diterima dan dikeluarkan direkodkan dengan kemas kini dalam satu Daftar Borang Hasil. Pemeriksaan Audit mendapati peraturan ini telah dipatuhi sepenuhnya. Namun begitu, Penyata Borang Hasil Yang Di Kawal untuk mencatat nombor siri resit yang telah digunakan dan nombor siri yang belum digunakan pada setiap bulan seperti di Lampiran "N" mengikut Arahan Perbendaharaan 65 tidak disediakan.

30.1.4 Buku Tunai

Buku Tunai adalah digunakan untuk merekod dan mengawal pungutan hasil. Setiap pungutan hasil hendaklah dicatatkan dengan lengkap dan kemas kini ke dalam Buku ini. Semakan Audit mendapati Buku Tunai tidak dikemaskinikan dan tiada bukti semakan telah dibuat setiap hari oleh pegawai yang bertanggungjawab. Mulai 9 Jun 2005 Buku Tunai tidak disediakan melibatkan penggunaan resit Kew. 38 B Cas No. 650443 hingga B Cas No. 651400 melibatkan pungutan hasil berjumlah RM1,310,196. Butir-butir lanjut adalah seperti di **Jadual 24**.

Jadual 24

Resit Kew. 38 Yang Tidak Dicatat Dalam Buku Tunai

Bil.	No. Resit Kew. 38	Jumlah Kutipan (RM)
1	B Cas No. 650443 - 650450	1,542
2	B Cas No. 650451 - 650500	8,253
3	B Cas No. 650501 - 650550	5,080
4	B Cas No. 650501 - 650600	4,052
5	B Cas No. 650601 - 650650	6,197
6	B Cas No. 650651 - 650700	12,276
7	B Cas No. 650701 - 650750	513,572
8	B Cas No. 650751 - 650800	18,030
9	B Cas No. 650801 - 650850	654,603
10	B Cas No. 650851 - 650900	18,967
11	B Cas No. 650901 - 650950	3,620
12	B Cas No. 650951 - 651000	10,720
13	B Cas No. 651001 - 651050	2,612
14	B Cas No. 651101 - 651150	2,483
15	B Cas No. 651151 - 651200	15,952
16	B Cas No. 651201 - 651250	17,945
17	B Cas No. 651251 - 651300	1,171
18	B Cas No. 651301 - 651350	9,920
19	B Cas No. 651351 - 651400	3,200
Jumlah		1,310,195

Sumber : Rekod Majlis Daerah Pendang

30.1.5 Daftar Mel

Arahan Perbendaharaan 71, menghendaki Daftar Mel diselenggara bagi merekod terimaan wang, dokumen atau barang-barang berharga yang diterima melalui pos. Semua terimaan wang melalui mel hendaklah dicatatkan nombor resit dalam Daftar Mel. Semakan Audit mendapati Majlis tidak mencatat nombor resit pada daftar tersebut dan tiada semakan dijalankan. Berikut adalah surat berdaftar mengandungi cek yang diterima tetapi resit kew. 38 tidak dicatat pada daftar mel sebagai mengaku terima cek tersebut seperti di **Jadual 25**.

Jadual 25

Mel Diterima Tidak Dicatat Nombor Resit

Bil.	Terima Daripada	Perihal	No.Cek/ Tarikh/Amaan
1.	LEO Burnett Advertising Sdn. Bhd.	Pamern Formula 1 Petronas Tech Tour	Cek.SCBMB No.024431 bth.3.1.2005 – RM2,650.00
2.	Bahagian Kewangan Ibu Pejabat Bank Simpanan Nasional	Bayaran sewa bangunan bulan Januari 2005	Cek.MBB No.062467 bth.28.12.2005 –RM1,000.00
3.	Kenderaan Langkasuka Sdn.Bhd.	Bayaran sewa Stesen Bas Pendang bulan Januari 2005	Cek. MBB No.391369 bth. 4.1.2005 – RM300.00
4.	Belia dan Sukan Negeri Kedah	Bayaran sewa pejabat bulan Disember 2004	Cek. ABB No. 209763 bth. 31.12.2004 – RM150.00
5.	Celcom (M) Bhd.	Bayaran sewa bangunan bulan Januari 2005	Cek. MBB No. 234133 bth.11.1.2005 – RM1,200.00
6.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Kedah	Bayaran sewa pejabat bulan November/Disember 2004	Cek. ABB No.234133 bth.16.1.2005 – RM 1,000.00

Sumber : Rekod Majlis Daerah Pendang

30.1.6 Keselamatan Wang Pungutan

Kawalan keselamatan terhadap wang pungutan Majlis adalah memuaskan. Kutipan hasil telah dibankkan pada hari yang sama pada setiap hari. Bagi wang kutipan yang tidak dapat dibankkan pada hari yang tersebut pihak Majlis akan menyimpannya di dalam peti besi Majlis. Pemeriksaan Audit terhadap kutipan hasil bagi bulan Januari hingga Mei 2005 mendapati Majlis telah mematuhi Arahan Perbendaharaan 78(a). Bagaimanapun, serahan kutipan hasil ke bank tidak diiringi oleh pengawal keselamatan. Pemeriksaan Audit mendapati Majlis menggunakan perkhidmatan Pembantu Penguatkuasa kerana lokasi pejabat berhampiran dengan bank. Ini disebabkan oleh kutipan harian yang dibankkan adalah antara RM67 (September 2004) hingga RM22,065 (Februari 2005). Slip bayar masuk tidak ditandatangani ringkas oleh pegawai yang bertanggungjawab bagi menyemak ketepatan jumlah sebenar yang telah dibankkan. Hasil temu bual dengan pegawai yang bertanggungjawab slip tersebut telah disemak. Semakan Audit mendapati tiada tandatangan sebagai bukti semakan di slip bayar masuk bank. Dicadangkan pegawai yang menyemak menurunkan tandatangan ringkas pada slip tersebut.

30.1.7 Penyesuaian Hasil

Penyesuaian antara jumlah pungutan hasil yang dipungut dan dibankkan perlulah dibuat bagi memastikan jumlah yang diambil kira di bank adalah bersamaan dengan jumlah yang dimasukkan ke bank. Semakan Audit mendapati pada setiap bulan pihak Majlis

tidak membuat semakan antara Buku Tunai dengan Penyata Bank dan Penyata Penyesuaian mengenainya tidak disediakan.

30.1.8 Pemeriksaan Mengejut

Mengikut Arahan Perbendaharaan 309, pemeriksaan mengejut oleh ketua jabatan hendaklah dijalankan tidak kurang sekali dalam tempoh 6 bulan terhadap wang pejabat dan barang berharga yang diamanahkan jagaannya kepada pegawai lain di Jabatannya. Hasil pemeriksaan hendaklah direkodkan dalam Daftar Pemeriksaan Mengejut. Semakan Audit mendapati Majlis ada menyelenggarakan daftar tersebut tetapi hasil pemeriksaan tidak direkodkan.

30.1.9 Terimaan Hasil Kompaun

Hasil kompaun adalah terdiri dari kompaun mencegah kekotoran, kesalahan letak kereta, kesalahan penjaja, berniaga tanpa lesen dan kesalahan lain di bawah undang-undang kecil Majlis. Hasil kompaun bagi tahun 2005 berjumlah RM15,590. Seramai 8 orang pegawai Majlis telah diberi kuasa untuk mengkompaun pelbagai kesalahan tersebut. Pegawai yang diberi kuasa untuk membatalkan dan mengurangkan jumlah kompaun ialah Inspektor Kesihatan dan Pembantu Penguatkuasa Kanan. Dari temu bual yang dijalankan bagi kompaun yang tidak dijelaskan Majlis akan mengeluarkan notis sehingga 2 kali. Pada tahun 2005 sebanyak 215 kompaun telah dikeluarkan. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan adakah semua kompaun yang dikeluarkan telah dibayar kerana daftar kompaun tidak disediakan.

30.1.10 Pengurusan Hasil

a) Kadar Pungutan Hasil

Semakan telah dibuat terhadap kadar kutipan hasil yang dipungut oleh Majlis pada tahun 2005. Daripada semakan ini adalah didapati hasil yang dipungut tersebut adalah bersamaan dengan kadar cukai pintu, lesen, sewa, cagaran dan lain-lain seperti yang telah ditetapkan. Semakan Audit juga mendapati tunggakan hasil Majlis pada tahun 2005 berjumlah RM830,824. Tindakan yang tegas seperti kempen kesedaran kepada pembayar cukai ataupun tindakan undang-undang perlu diambil oleh Majlis bagi mendapatkan balik kutipan cukai pintu.

b) Tunggakan Cukai Pintu, Borang E Dan Borang F

Mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 (171), Bahagian XV, seksyen 127 hingga 164 menjelaskan mengenai tindakan dan cara-cara kutipan cukai pintu perlu dibuat oleh pihak pengurusan Majlis. Pada tahun 2005 Majlis mempunyai 4,291

pegangan dan tunggakan cukai pintu berjumlah RM520,794. Majlis perlu mengeluarkan borang E dan F seperti Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171), perkara 148.

c) Tambahan Bangunan

Mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 (AKTA 171) seksyen 144, tambahan bangunan perlu di nilai semula dan di kenakan cukai taksiran. Tiga belas permohonan tambahan bangunan telah diluluskan dalam tahun 2005 perlu dinilai semula oleh Majlis bagi dikenakan cukai pintu selaras dengan peruntukan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (AKTA 171) Seksyen 144.

d) Lejar Individu

Mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 (AKTA 171) seksyen 137 hingga 144, Majlis perlu menyediakan senarai nilai dan mengenakan kadar nilai. Lima puluh satu unit pegangan yang di luluskan oleh Majlis dalam tahun 2005 perlu di sediakan lejar individu dalam senarai nilai bagi membuat kutipan cukai pintu.

Pada pendapat Audit, kawalan hasil di Majlis adalah memuaskan. Bagaimanapun, bagi mempertingkatkan lagi kawalan hasil ini, pemeriksaan mengejut hendaklah dibuat seperti yang ditetapkan oleh peraturan. Di samping itu, Majlis perlu mengambil tindakan tegas bagi memungut tunggakan cukai pintu/sewaan.

30.2 KAWALAN PERBELANJAAN

Jumlah peruntukan perbelanjaan mengurus bagi Majlis Daerah Pendang pada tahun 2005 adalah RM5.6 juta. Daripada jumlah ini, sehingga bulan Disember 2005 sejumlah RM 3.85 juta telah dibelanjakan. Semakan Audit terhadap kawalan perbelanjaan adalah bertujuan untuk menentukan sama ada semua perbelanjaan telah dibuat dengan betul dan mengikut peraturan. Hasil daripada semakan ini mendapati kedudukan seperti berikut:

30.2.1 Buku Vot

Buku Vot merupakan satu rekod kewangan yang perlu diselenggarakan mengikut kehendak Arahan Perbendaharaan 95 bagi mengawal perbelanjaan. Pemeriksaan Audit mendapati semua transaksi perbelanjaan telah direkodkan dengan betul dan kemas kini serta tiada perbelanjaan yang melebihi peruntukan. Semakan Audit mendapati tiada bukti yang menunjukkan semakan dibuat pada Buku Vot selepas sesuatu perbelanjaan dikenakan.

30.2.2 Daftar Bil

Arahan Perbendaharaan 103 menghendaki satu daftar diselenggara bagi merekodkan bil yang diterima. Tujuannya adalah untuk memudahkan pihak pengurusan memantau pembayaran ke atas bil berkenaan. Pihak Audit mendapati Daftar Bil telah diselenggarakan oleh Majlis. Mengikut peraturan setiap bil yang diterima perlu dibayar dengan kadar yang segera atau dalam tempoh satu bulan. Semakan Audit mendapati Daftar Bil yang diselenggarakan tidak kemas kini, iaitu catatan hanya dibuat sehingga bulan Mac tahun 2002 sahaja. Sebanyak 2,928 bil berjumlah RM15.44 juta tidak direkod dalam Daftar Bil mulai pertengahan bulan Jun 2002 hingga Disember 2005. Majlis perlu mengambil tindakan yang sewajarnya bagi mengemas kini Daftar berkenaan.

Pada pendapat Audit, tindakan segera dan sewajarnya hendaklah diambil terhadap kelemahan yang dibangkitkan bagi memastikan kawalan perbelanjaan dilaksanakan mengikut peraturan yang ditetapkan.

30.3 PENGURUSAN AKAUN DEPOSIT

Majlis telah mengutip sejumlah wang sebagai deposit daripada orang awam sebagai jaminan apabila sesuatu kerja atau sewaan hendak dibuat. Antara urusan yang memerlukan deposit dikutip sebagai jaminan ialah pembinaan kawasan perumahan, mengubahsuai rumah dan sewaan gerai. Baki akaun deposit sehingga bulan Disember 2005 adalah berjumlah RM272,825. Semakan Audit ke atas pengurusan akaun deposit mendapati pihak Majlis telah menyediakan Buku Tunai Deposit. Bagaimanapun, ruangan-ruangan dalam Buku Tunai Deposit tersebut tidak dilengkapkan. Sila patuhi Arahan Perbendaharaan 156.

Pada keseluruhannya, pengurusan Akaun Deposit adalah kurang memuaskan.

30.4 PENGURUSAN ASET DAN INVENTORI

Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1991, Majlis hendaklah merekodkan butir asas harta modal, inventori dan bekalan pejabat dalam Daftar yang ditetapkan. Ia adalah perlu bagi membolehkan pihak pengurusan mengawal dan mengurus aset dengan cekap dan teratur. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

30.4.1 Harta Modal Dan Inventori

Adalah didapati Kad Harta Modal dan Inventori yang diselenggarakan oleh Majlis tidak lengkap seperti mana yang dikehendaki oleh Pekeliling Perbendaharaan tersebut. Majlis hendaklah mengambil tindakan segera untuk merekod semua aset dalam Kad Harta Modal dan Inventori serta melekatkan nombor siri pendaftaran aset untuk mengelakkan berlakunya kehilangan dan memudahkan tindakan pelupusan.

30.4.2 Simpanan Barang-barang Stok

Majlis mempunyai 94 jenis barang-barang dalam stok. Barang-barang tersebut telah disimpan di tempat yang tidak berkunci. Majlis hendaklah menyimpan barang-barang tersebut di dalam stor atau tempat yang berkunci selaras dengan tata cara pengurusan stor perkara 147.

30.4.3 Kenderaan Majlis

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980, seorang pegawai pengangkutan yang memiliki kelulusan sijil dalam bidang kejuruteraan motor hendaklah dilantik sekiranya Jabatan mempunyai lebih daripada 20 buah kenderaan. Majlis mempunyai sebanyak 28 buah kenderaan yang terdiri daripada lori sampah, armroll/ compactor, jengkaut, traktor, van dan pacuan empat roda. Pemeriksaan Audit mendapati perkara berikut:

a) Pelantikan Pegawai Pengangkutan

Majlis masih belum melantik seorang pegawai pengangkutan yang bertanggungjawab bagi memastikan semua peraturan mengenai penggunaan, pengurusan, penyelenggaraan kenderaan dan rekod yang berkaitan telah dibuat dengan sempurna dan kemas kini.

b) Penyelenggaraan Buku Log Kenderaan

Setiap kenderaan Majlis perlulah dibekalkan dengan sebuah Buku Log untuk tujuan merekodkan butiran kenderaan dan penggunaannya dan penyelenggaraannya dengan lengkap dan sempurna. Setiap ruangan yang disediakan perlu diisi dan disahkan oleh pegawai yang bertanggungjawab. Semakan Audit terhadap Buku Log mendapati perkara seperti berikut:

- i)** 'Butiran Kenderaan', 'Jadual Penyelenggaraan' dan 'Rekod Tayar' tidak diisi. Selain itu catatan mengenai butiran penggunaan kenderaan tidak diisi dengan lengkap dan kemas kini oleh pemandu.
- ii)** Masa atau waktu kenderaan digunakan tidak direkod dalam Buku Log.

- iii) Semua Buku Log tidak ditandatangani oleh pegawai yang diberi kuasa menggunakan kenderaan.
- iv) Bacaan odometer tidak dicatat.
- v) Bekalan minyak diesel dan minyak pelicin kepada beberapa buah kenderaan tidak direkodkan dalam Buku Log.
- vi) Cerakinan penggunaan minyak tidak disediakan.
- vii) Buku Log tidak diperiksa setiap minggu atau bulanan.
- viii) Salinan asal Buku Log tidak diceraikan untuk pemeriksaan dan simpanan dalam fail pejabat.

30.4.4 Lembaga Pemeriksa

Majlis mempunyai 28 buah kenderaan yang di kawal selia oleh Inspektor Kesihatan dan perlu di jaga dengan baik. Sebanyak 6 buah kenderaan tidak mempunyai Buku Log dan didapati rosak dan telah tidak diperbaiki. Majlis perlu menubuhkan Lembaga Pemeriksa untuk mendapatkan Sijil Tidak Ekonomi Diperbaiki bagi melupuskan kenderaan tersebut selaras dengan Panduan Perbendaharaan Tatacara Pengurusan Stor para 212 dan 213.

Pada pendapat Audit, pada keseluruhannya penyelenggaraan rekod berkaitan harta modal dan kenderaan adalah kurang memuaskan. Majlis hendaklah mengambil tindakan segera untuk memperkemaskan rekod aset. Majlis perlu melupuskan kenderaan yang tidak ekonomi diperbaiki.

30.5 KAWALAN PENGURUSAN

Kawalan pengurusan hendaklah dilaksanakan dengan mematuhi kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran awam Bil. 8 Tahun 1991 dan arahan-arahan pentadbiran lain yang sedang dikuatkuasakan. Semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

30.5.1 Struktur Organisasi

Struktur organisasi yang diwujudkan menunjuk pembahagian tugas dan tanggungjawab pegawai dan kakitangan Majlis dengan jelas. Organisasi Majlis diketuai oleh Yang Di Pertua Majlis. Bagi menjalankan tugas dan tanggungjawabnya pengurusan dibantu oleh Setiausaha Majlis. Pentadbiran Majlis dibahagi kepada 7 Bahagian iaitu Bahagian Kesihatan, Bahagian Undang-undang, Bahagian Pentadbiran, Bahagian Kewangan, Bahagian Penilaian, Bahagian Bangunan Dan Bahagian Perancangan. Carta Organisasi telah disediakan dengan lengkap dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2005, Majlis mempunyai 49 jawatan tetap dan 46 jawatan kontrak.

30.5.2 Surat Penurunan Kuasa

Pegawai Pengawal boleh menurunkan kuasanya terhadap sesuatu bidang tugas kewangan kepada pegawai bawahannya bagi mewakilinya mengikut Seksyen 15A(2) Akta Acara Kewangan. Bagaimanapun, perwakilan kuasa tersebut tidaklah boleh dilepaskan daripada tanggungjawabnya. Pihak Audit mendapati surat kuasa tidak diberi kepada pegawai-pegawainya untuk menandatangani pesanan tempatan, inden kerja dan baucar kerana Yang Dipertua dan Setiausaha menandatangani sendiri dokumen-dokumen berkenaan.

30.5.3 Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Setiap Jabatan/Agensi Kerajaan dikehendaki menubuhkan satu Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun yang bertujuan untuk tingkatkan pengurusan kewangan di samping membuat pemantauan ke atas perbelanjaan Jabatan/Agensi berkenaan. Pihak Audit mendapati Majlis belum lagi menubuhkan jawatankuasa berkenaan.

30.5.4 Latihan/Kursus Untuk Kakitangan

Setiap pejabat hendaklah merancang untuk memberikan kursus dan latihan kepada pegawai dan kakitangannya. Tujuannya adalah supaya dapat menambah pengetahuan dan kecekapan kakitangan dalam menjalankan tugas. Semakan Audit terhadap perkara ini mendapati pihak Majlis perlu memberikan kursus berkaitan pengurusan kewangan kepada kakitangannya.

Pada pendapat Audit, secara keseluruhannya, kawalan pengurusan perlu diperkemas dengan mengambil langkah pembaikan yang proaktif ke atas kelemahan yang dibangkitkan. Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja perlu disediakan seperti mana yang ditetapkan oleh pekeliling.

31. RUMUSAN DAN SYOR

Secara keseluruhannya, pengurusan kewangan Majlis adalah kurang memuaskan. Sebagai agensi yang memungut hasil, kawalan terhadap rekod hasil perlulah dipertingkatkan, tindakan memungut cukai dengan berkesan perlu dirangka bagi mengelakkan pertambahan tunggakan. Di samping itu, pengurusan aset/inventori dan kenderaan perlu diperbaiki dengan memastikan rekod berkaitan diselenggarakan dengan kemas kini.

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

32. PENDAHULUAN

Bagi memastikan tindakan pembetulan diambil oleh Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri terhadap perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara yang lalu, pemeriksaan susulan telah dijalankan di Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri berkenaan. Hasil dari pemeriksaan itu dilaporkan dalam bahagian ini di bawah tajuk berikut:

- a) Kedudukan masa kini perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2004.
- b) Perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara yang masih belum selesai.

33. KEDUDUKAN MASA KINI PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2004

33.1 PEJABAT TANAH PENDANG

Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan di Pejabat Tanah Pendang adalah kurang memuaskan. Perkara yang dikenal pasti terutamanya berhubung dengan kawalan pengurusan, kawalan hasil, amanah dan pengurusan aset adalah seperti berikut:

- a) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun belum ditubuhkan.
- b) Buku resit yang dikeluarkan untuk kegunaan tidak diperiksa terlebih dahulu.
- c) Slip bank tidak diperiksa oleh pegawai penyelia.
- d) Penyata penyesuaian hasil tidak disediakan.
- e) Pemeriksaan mengejut terhadap wang tunai dan lain-lain wang dalam simpanan tidak dibuat.
- f) Transaksi Buku Vot tidak ditandatangani oleh pegawai bertanggungjawab.
- g) Buku Vot tidak disemak oleh pegawai penyelia
- h) Penyata penyesuaian perbelanjaan tidak disediakan dengan lengkap dan kemas kini.
- i) Daftar kawalan penggunaan kad Harta Modal dan Inventori tidak disediakan.
- j) Buku Log kenderaan tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

Kedudukan Masa Kini

Pejabat telah mengambil tindakan terhadap perkara yang dilaporkan kecuali Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan, daftar kawalan kad harta modal tidak disediakan dan Buku Log belum dikemaskinikan.

33.2 PEJABAT SETIAUSAHA KERAJAAN NEGERI

Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan di Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri adalah tidak memuaskan. Kelemahan yang dikenal pasti adalah seperti berikut:

- a) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan.
- b) Buku resit tidak diperiksa dan dibuat perakuan sebelum diguna.
- c) Notis mengenai keperluan meminta resit tidak dipamerkan untuk pengetahuan awam.
- d) Kelewatan kemasukan wang ke bank
- e) Penyata penyesuaian hasil tidak dibuat.
- f) Penyata penyesuaian perbelanjaan tidak disediakan.
- g) Maklumat di Pesanan Kerajaan tidak lengkap
- h) Baucar bayaran tidak disimpan dengan teratur dan di tempat selamat.
- i) Daftar Bil tidak diperiksa oleh pegawai kanan
- j) Daftar Harta Modal dan Inventori tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- k) Pemeriksaan aset dari semasa ke semasa tidak dibuat.
- l) Aset usang tidak diambil tindakan pelupusan
- m) Buku Log kenderaan tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- n) Analisis penggunaan minyak pada akhir bulan tidak dibuat.

Kedudukan Masa Kini

Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri telah mengambil tindakan terhadap perkara yang dilaporkan. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun belum ditubuhkan, status kelewatan kemasukan wang ke bank belum diambil tindakan, penyediaan penyata penyesuaian hasil belum diambil tindakan dan pemeriksaan Harta Modal dan Inventori belum dilaksanakan.

33.3 JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA

Pengurusan Kewangan

Pemeriksaan Audit mendapati pengurusan kewangan di Jabatan Perancang Bandar Dan Desa adalah tidak memuaskan seperti berikut:

- a) Carta organisasi adalah tidak lengkap dan kemas kini
- b) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan.
- c) Pemeriksaan mengejut terhadap wang hasil dan lain-lain wang dalam simpanan tidak dibuat.
- d) Penyata penyesuaian Hasil tidak dibuat dengan betul dan kemas kini.
- e) Buku Vot tidak disemak oleh pegawai penyelia
- f) Penyata Penyesuaian perbelanjaan tidak disediakan dan kemas kini
- g) Baucar bayaran tidak disimpan dengan teratur dan di tempat selamat
- h) Daftar Bil tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.
- i) Daftar bil tidak diperiksa oleh pegawai kanan.
- j) Daftar Harta Modal dan Inventori tidak lengkap dan kemas kini.
- k) Pemeriksaan aset dari semasa ke semasa tidak dibuat.
- l) Buku Log kenderaan tidak lengkap dan kemas kini.

Kedudukan Masa Kini

Pihak Jabatan belum mengambil tindakan terhadap perkara yang dilaporkan.

33.4 PEJABAT DAERAH BANDAR BAHARU

Pengurusan Kewangan

Pengauditan yang dijalankan di Pejabat Daerah Bandar Baharu mendapati kelemahan kawalan pengurusan, hasil, perbelanjaan dan pengurusan aset seperti berikut:

- a) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan.
- b) Buku resit yang dikeluarkan untuk kegunaan tidak diperiksa terlebih dahulu.
- c) Penyata penyesuaian hasil tidak dibuat.
- d) Pemeriksaan mengejut terhadap wang hasil dan lain-lain wang dalam simpanan tidak dibuat.
- e) Setiap catatan dalam Buku Vot tidak disahkan oleh pegawai yang diberi kuasa.
- f) Buku Vot tidak disemak oleh pegawai penyelia.
- g) Penyata penyesuaian perbelanjaan tidak disediakan dengan lengkap dan kemas kini.
- h) Daftar Harta Modal dan Inventori tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

- i) Pemeriksaan aset tidak dibuat.
- j) Aset usang tidak diambil tindakan pelupusan.
- k) Buku Log kenderaan tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

Kedudukan Masa Kini

Pejabat Daerah Bandar Baharu telah mengambil semua tindakan kecuali pemeriksaan Harta Modal dan Inventori belum dilaksanakan, Daftar Harta Modal dan Inventori belum dikemaskinikan dan tindakan pelupusan terhadap aset usang belum dibuat.

33.5 MAJLIS DAERAH KUBANG PASU

Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan di Majlis Daerah Kubang Pasu adalah tidak memuaskan. Antara kelemahan yang telah dikenal pasti adalah seperti berikut:

- a) Carta organisasi yang disediakan tidak lengkap dan kemas kini.
- b) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan.
- c) Pemeriksaan mengejut terhadap wang hasil dan lain-lain wang dalam simpanan tidak dibuat.
- d) Buku Vot tidak disemak oleh pegawai kanan.
- e) Daftar Bil belum disediakan
- f) Penyata penyesuaian bank tidak disediakan dengan tepat.
- g) Pengurusan akaun deposit kurang memuaskan
- h) Daftar Harta Modal dan Inventori tidak lengkap dan kemas kini.
- i) Buku log kenderaan tidak lengkap dan kemas kini dan tidak diperiksa oleh pegawai penyelia.

Kedudukan Masa Kini

Majlis telah mengambil tindakan penambahbaikan pengurusan kewangannya seperti penubuhan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun, mengadakan latihan, Buku Vot, rekod hasil dan Buku Log telah dikemaskinikan. Majlis telah melantik pegawai pengangkutan. Selain itu Majlis masih dalam proses pengemaskinian Daftar Bil dan rekod Harta Modal.

33.6 JAWATANKUASA ZAKAT NEGERI KEDAH

Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan di Jawatankuasa Zakat Negeri adalah kurang memuaskan seperti berikut:

- a) Carta organisasi belum dikemaskinikan.
- b) Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun belum ditubuhkan.
- c) Kursus dan latihan kakitangan mengenai pengurusan kewangan belum diadakan.
- d) Pemeriksaan mengejut terhadap wang hasil dan lain-lain wang dalam simpanan belum dibuat.
- e) Buku Vot tidak diperiksa oleh pegawai penyelia.
- f) Daftar Bil tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.
- g) Daftar cek terbatal tidak diperiksa oleh pegawai penyelia.
- h) Daftar Harta Modal dan Inventori tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.
- i) Pemeriksaan aset tidak dibuat dari semasa ke semasa.
- j) Buku Log kenderaan tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

Kedudukan Masa Kini

Jawatankuasa Zakat telah mengambil tindakan kecuali Manual Prosedur Kerja sedang disediakan, kursus dan latihan belum diadakan.

34. PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA YANG MASIH BELUM SELESAI

Semakan juga telah dibuat terhadap perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2003 dan sebelumnya bagi menentukan kelemahan yang dilaporkan telah diambil tindakan pembetulan. Secara umumnya tindakan susulan telah diambil secara berperingkat oleh Jabatan dan Agensi Kerajaan berkenaan khususnya terhadap kelemahan pengurusan kewangan yang dilaporkan dalam Laporan Audit tahun 2003.

35. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN DAN AKTIVITI JABATAN DAN AGENSI KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107 (2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri hendaklah dibentangkan di Dewan

Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan aktiviti Jabatan serta Agensi Kerajaan Negeri bagi tahun 2004 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 15 November 2005.

36. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri telah selesai memeriksa Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan serta aktiviti Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri tahun 2002 dan laporan mengenainya telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 18 November 2005. Pada tahun 2005, Jawatankuasa telah bersidang 10 kali dan perkara yang dibincangkan semasa mesyuarat Jawatankuasa itu adalah mengenai isu-isu dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2003. Selaras dengan peranan Jawatankuasa untuk memastikan wujudnya Akauntabiliti Awam, Jawatankuasa hendaklah lebih kerap bermesyuarat membincang Laporan Ketua Audit Negara yang terkini, membuat lawatan ke tapak projek dan anak syarikat Kerajaan Negeri, mengkaji isu-isu lama Laporan Audit yang belum selesai dan memastikan syor-syor Jawatankuasa diambil tindakan oleh Ketua-ketua Jabatan/Agensi Kerajaan Negeri.

PENUTUP

PENUTUP

Secara keseluruhannya ada kemajuan dalam pengurusan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2005 di mana tahap pematuhan terhadap peraturan kewangan adalah lebih baik berbanding dengan tahun sebelumnya. Beberapa Jabatan/Agensi Negeri yang terlibat telah mengambil tindakan pembedulan selepas mendapat teguran daripada pihak Audit, namun bagi mengelakkan kelemahan yang sama daripada berulang, langkah pembedulan perlu dibuat secara berterusan. Pegawai Pengawal yang terlibat juga perlu mengatur supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang sama juga berlaku di bahagian lain yang tidak diaudit dan seterusnya mengambil tindakan pembedulan yang sewajarnya.

JABATAN AUDIT NEGARA

PUTRAJAYA

8 Jun 2006

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2005**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2005 telah diperiksa dan diaudit atas arahan saya mengikut peruntukan di bawah Seksyen 9(1) Akta Audit 1957.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada 31 Disember 2005 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Sijil ini hendaklah dibaca bersama-sama laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2005.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

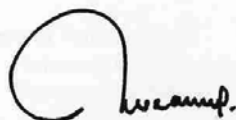
**Ketua Audit Negara
Malaysia.**

**Putrajaya
8 Jun 2006**

Lembaran Imbangan
seperti pada 31 Disember 2005

<i>Penyata</i>	<i>2005</i> <i>RM</i>	<i>2004</i> <i>RM</i>
WANG AWAM		
A WANG TUNAI	32,522,305.15	25,539,335.52
B PELABURAN	193,716,290.25	153,716,290.25
	226,238,595.40	179,255,625.77
DIPEGANG BAGI:		
KUMPULANWANG DISATUKAN		
C AKAUN HASIL DISATUKAN	(140,441,006.25)	(131,406,103.95)
D AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	32,225,065.36	36,499,762.60
E AKAUN AMANAH DISATUKAN	334,454,536.29	274,161,967.12
	226,238,595.40	179,255,625.77

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

HAJI CHE PEE BIN SAMSUDIN, BCK.
Bendahari
Negeri Kedah Darul Aman

DATO' WIRA HAJI ISMAIL BIN HAMID
DGMK., DSDK., AMN., AMK., BCK.
Pegawai Kewangan
Negeri Kedah Darul Aman

**Penyata Akaun Memorandum
seperti pada 31 Disember 2005**

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2005 RM</i>	<i>2004 RM</i>
F ASET			
1	PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	206,911,601.49	216,351,453.22
2	PELABURAN	29,000,004.00	29,000,004.00
3	TUNGGAKAN HASIL	113,533,375.31	106,239,477.09
G TANGGUNGAN			
1	HUTANG AWAM	1,797,227,627.31	1,734,070,004.94

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

HAJI CHE PEE BIN SAMSUDIN, BCK.
Bendahari
Negeri Kedah Darul Aman

DATO' WIRA HAJI ISMAIL BIN HAMID
DGMK., DSDK., AMN., AMK., BCK.
Pegawai Kewangan
Negeri Kedah Darul Aman

C Penyata Akaun Hasil Disatukan
seperti tahun berakhir 31 Disember 2005

Perihal	2005			2004	
	Belanjawan RM	Sebenar RM % Belanjawan		Sebenar RM % Belanjawan	
<i>BAKI PADA 1 JANUARI</i>		(131,406,103.95)		(140,690,801.31)	
I HASIL					
Hasil Cukai	146,363,181.00	129,699,887.92	88.62	116,314,029.23	93.91
Hasil Bukan Cukai	39,982,812.00	52,615,543.75	131.60	53,443,890.19	165.07
Terimaan Bukan Hasil	165,776,660.00	118,385,549.52	71.41	118,429,786.95	73.08
<i>Jumlah Hasil</i>	352,122,653.00	300,700,981.19	85.40	288,187,706.37	90.55
II PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	138,542,068.00	120,191,895.70	86.75	115,446,795.65	84.94
Perkhidmatan dan Bekalan	78,996,424.00	70,494,675.73	89.24	65,030,315.93	105.98
Aset	17,184,650.00	15,441,488.56	89.86	6,005,741.17	62.31
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	129,641,910.00	102,483,216.00	79.05	91,654,084.21	73.53
Perbelanjaan-perbelanjaan Lain	8,680,842.00	1,124,607.50	12.96	766,072.05	9.19
<i>Jumlah Perbelanjaan Mengurus</i>	373,045,894.00	309,735,883.49	83.03	278,903,009.01	82.06
<i>Lebihan/(Defisit) Bagi Tahun (I-II)</i>	(20,923,241.00)	(9,034,902.30)		9,284,697.36	
BAKI PADA 31 DISEMBER		(140,441,006.25)		(131,406,103.95)	

Butir Lanjut : Penyata C1 dan C2

**Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan
Agensi Kerajaan Negeri Sehingga 31 Mei 2006**

Bil.	Nama Agensi	Tahun Penyata Kewangan			Bilangan Penyata Belum Terima
		Telah Disah	Sedang Diaudit	Belum Terima	
	(A) Badan Berkanun Negeri				
1.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	2004	2005	-	-
2.	Lembaga Kesihatan Negeri Kedah	2004	-	2005	1
3.	Lembaga Maktab Mahmud	2004	-	2005	1
4.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2004	2005	-	-
5.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2004	-	2005	1
6.	Perbadanan Perpustakaan Negeri Kedah	2003	2004	2005	1
7.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	2003	2004	2005	1
8.	Institut Agama Islam Negeri Kedah	2004	-	2005	1
9.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2003	-	2004 - 2005	2
10.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2004	2005	-	-
11.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2004	2005	-	-
12.	Lembaga Tabung Pegawai-pegawai Masjid Negeri Kedah	2004	-	2005	1
	(B) Pihak Berkuasa Tempatan				
	Majlis Bandaraya				
1.	Kota Star	2004	-	2005	1
	Majlis Perbandaran				
2.	Sungai Petani	2004	2005	-	-
3.	Kulim	2004	-	2005	1
4.	Langkawi	2004	-	2005	1
	Majlis Daerah				
5.	Bandar Baharu	2004	2005	-	-
6.	Baling	2004	-	2005	1
7.	Kubang Pasu	2004	-	2005	1
8.	Padang Terap	2004	2005	-	-
9.	Pendang	2004	-	2005	1
10.	Sik	2004	2005	-	-
11.	Yan	2004	-	2005	1